

ד י ו אן

והוא

ספר כולל כל שירי אביר המשוררים יהודה בן שמואל הלוי

יוצאים לאור

באספה אחת על פי כתבי יד וספרים נדפסים

עם הגהות וכאורים ועם מבוא

מאת

חיים בראדי

ואחות חכמים אנשי שם העוזרים על ידו.

ספר שני:

שירי חול.

חברת ב'.

ברלין תרס"ב.

בדפוס צבי הירש ברי יצחק אימצקאווסקי.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 166 II₂

יובל שי

לכבוד מר חותני עטרת ראשי, הרב הגאון הגדול, גבר חכם בעז, צדיק
צדקות אהב, נודע בשערים שמו לתהלה ולתפארת כש"ת

מו"ה נחום עהרענפעלד נ"י

ראש הרבנים בק"ק פראג המהללה

ביום מלאת

ששים שנה לחייו המקדשים לתורה לעבודה ולגמילות חסדים

הוא יום ל"ג בעומר שנת והרכבתיך על כמותי ארץ לפ"ק.

ולכבוד

זוגתו הצנועה והצדקת, אשת חיל ויראת ד', מנשים באהל תבורך

מרת ייטל לבית פוזנא הי"ו

מאת חתנם האהבם בלב ונפש

חיים.

פתיחה להספר.

אָנוֹשׁ מִתְּאוּגֹן	בְּטָרֵם תְּקוּגֹן
מָה הָאָדָם	עֵמֶד וְהִתְבּוֹגֵן
וְעָפָר בְּמוֹתָם	טֵיט בְּעוֹד חַיּוֹתָם
בְּעָפָר יִסּוּדָם	וּמָרָם הַיּוֹתָם
כְּנֹאד נְפוּחַ	כְּלֵי זְנוּחַ 5
בְּכֶשֶׁר וְדָם	נִקְשֶׁר רוּחַ
וְעָפָר וּמִים	אִישׁ וְשָׁמַיִם
וַתְּעוֹפֶף כְּבוֹדָם	וּבֵין הַשָּׁמַיִם
יֹרֵוּ לְתַמָּם	לְיִלְהָ וַיּוֹמָם
וּפְלָחוּ כְּבָדָם	פְּצָחוּ עֲצָמָם 10
שָׁמְרוּ עֵתָם	וְגַם אֲרַבְעָתָם
עַד הָאֲבִידָם	וְנִלְחַמוּ אִתָּם
וְנֹתְנִים וְאֲבָלִים	יִלְדִים וְשׁוֹבְלִים
בְּנִפְשׁ אָדָם	וְהִמָּה רִבְלִים
גּוֹפִים נְחֹתִים	כְּבוֹא הָעֵתִים 15
מֵאִין אָדָם	עֲזוּבִים בְּכַתִּים
עֲרוּמִים שָׁבוּ	וְגֵרוֹת קָבוּ
כִּיּוֹם הַיְלָדָם	לְצוֹר חֲצָבוּ

וּפִידֵם וְמוֹכֵם	שְׁלוֹמֵם וְרִיבֵם
הֵן לֹא בְיָדֵם	וְכָל-מַחְשָׁבֵם ²⁰
בֵּין קָר וּבֵין חָם	גִּלְגַּל גְּחֵם
וְהוּא הוֹלִידֵם	הוּא הַצְּמִיחֵם
וּפְרִים וַיִּרֶשׁ	וּגְזֵם וַיִּשְׂרֶשׁ
אֶת-הָאָדָם	זֶמֶן וַיִּגְרֶשׁ
וַיְצַלֵּם יְחִשְׁףָהּ	וַיְסַיֵּס אֶסְפָּה ²⁵
כָּל-הָאָדָם	בְּאִשֶּׁר הוּא סוֹף
וַיְבֹא מִבְּקָשָׁם	נִוְהֵם יֵאֱשֶׁם
אִישׁ וְקוֹל אָדָם	וְהִנֵּה אִין-שָׁם
כְּבִית עֵבְדֵי־שָׂרִישׁ	רַק גּוֹ מִכְּאִישׁ
חֲרַפַּת אָדָם	תּוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ ³⁰
וְהַיּוֹם שָׂאָה	אֶתְמוֹל גָּאָה
עֵצָם אָדָם	וְדָרְשׁוּ רָאָה
וְהַיּוֹם לְמִשְׁכַּב	אֶתְמוֹל בְּמִרְכָּב
וַיִּרְדָּם	גִּפְלֵ שָׁכַב
יוֹם כְּלֵי פְדִיּוֹם	אֶהְיֶה טָה אִים ³⁵
עֲנוֹת אָדָם	וּמַה-נִּזְרָא יוֹם
וְאִין פִּדְעַ	כְּבֹא גִדְעַ
מִחֲשָׁבוֹת אָדָם	פָּגִי יִדְעַ
מִצְוֹרוֹת הַקִּוּיָה	הָרַב עִם-תַּקְוִיָה
עַל-בְּגֵי-אָדָם	וּמִשְׁמִים הַשְּׂקִיָה ⁴⁰
קִרְבָּה אֲלֵיכֶם	תַּמּוּתָהּ עֲלֵיכֶם
מִן-הָאָדָם	חֲדְלוּ לָכֶם

אִישׁ גַּר וְתוֹשֵׁב	וּבְמֵה גַחְשָׁב
בְּבוֹא יוֹם אָדָם	אֵלַי עֶפֶר שָׁב
וַיֵּאנֶשׁ	45 עֵבֶר וְנִעַנֶשׁ
וַיִּגְעֵעַ אָדָם	וַיִּמּוֹת וַיַּחְלֵשׁ
וַיִּכְבֹּד וַיִּבְזֶה	שָׁמֶן וְרוּחַ
חֶלֶק-אָדָם	וְטוֹב וְרַע זֶה
שְׁתִּיהֶם פְּלִילָה	צַעֲקָה וְגִילָה
עַל-בְּנֵי אָדָם	50 לְנֹרָא עֲלִילָה
וַיִּסְפְּדוּ לְחֶסְרוֹן	וַיִּגְלוּ לְיִתְרוֹן
אֲנָשִׁים בְּסִפְדָם	וַיַּעֲלוּ זְכָרוֹן
וְסִפּוּ נְבוֹנִים	אִסְפוּ מְבִינִים
מִבְּנֵי אָדָם	וּפְסוּ אֲמוֹנִים
וְהִפִּיל חֶסֶן	55 וְקָרָה אֶסוֹן
מִן-בְּנֵי אָדָם	וְהִכִּישׁ שִׁשׁוֹן
וּבְשִׁמְמוֹן	דְּמָעוֹת בְּהֶמּוֹן
בֶּן מְלֹאוֹ דָם	כְּמִימֵי דִימוֹן
יִסְפְּדוּ תַחֲלָה	בְּתֵי תַפְלָה
מִמַּעַמְדָם	60 לְגַד אִישׁ תַּהֲלָה
נֶצֶב לְחֵלֶל	אֲשֶׁר יוֹם וְלַיִל
וּכְפָר בְּעַדָם	וְעַמֵּד לְפַלֵּל
נְגִינּוֹת לְהַעְרִיב	וְהַשְׂבִּים וְהַעְרִיב
חֶלֶב וָדָם	נִהְיָ כְּמַקְרִיב
וְנִפְל תֵּלֶם	65 אֶפֶל הַלֶּם
וְסָר עֲמוּדָם	וְנִפְל חֵילֶם

וּפְרוּר מְאֻלָּפִים	לְנֹד אֱלוֹפִים
וְכַבּוֹד תְּמִידִים	יָקָר מִיֶּסֶם
שְׁמְעוּ וְזַעוּ	שְׁלוּחִים שְׁמְעוּ
טָרֵם בְּגִדִים	וְלֶבֶם קָרְעוּ ⁷⁰
וְהוֹסֵר פְּאָרֵם	מֵת גְּבוּרֵם
וְנִשְׂא רְדִידִים	וְהִשְׁלַךְ גְּזֵרֵם
וּפְאָר קְהָלֵם	לִקַּח גְּדוּלֵם
וְנִפְזָר גְּדוּדֵם	נִפְיָן חֵילֵם
וּרְאֵשׁ שְׁמֹחֲתָם	בְּחִיר תְּכַרְתֵּם ⁷⁵
וְהוֹד מְסַפְדֵם	הִדַּר נִגְיִנְתָם
וְשָׁבוּ רִיקֵם	יִבֵּשׁ אֶפְיָקֵם
וְנֶאֱסַף תְּסִידֵם	וְסָף צַדִּיקֵם
וְקִדְמוֹ נִפְשׁוֹ	מִלְאָבֵי קֹדֶשׁוֹ
וְתָבֵא בְּסֻדֵם	בְּכֶסֶף קֹדֶשׁוֹ ⁸⁰
לִפְנֵי שְׂכִינָה	וְתִהְיֶה חֲנָה
נִסִּיבֵי אָדָם:	בְּחֶכְרֵת שְׁמֹנָה

על מות ר' משה בן עזרא.

עלי-כזאת תבקינה שאננות ותהמינה
 ומספד מר תשאנה ותקרענה הכתנות:
 עלי-כזאת התונה אין להמעזת פינה
 ובכל-נפש דאנה ובכל-ללב מגנות:
 5 על-אבדת אדר יקר געקר וכל-לב עקר
 ובת-פל-עין נקר ויחשיף אישונות:
 עני בעלי יודותיו מליצותיו וחידותיו
 ובתבו את-אדותיו על-ספר הקינות:
 גביר אורה אשר בגר שכן במעצר ומסגר
 10 ומחת רעים אגר האנחות והיגונות:
 הגו על-פל-ראש קרקה ובכל-חוצות צונה
 והנחה תהי אנה גענים מעינות:
 והוי אדון והוי הדה ספדו על-מפקדו
 ולתנות על-מרודו התחברו ליענות:
 15 עטרת גאות ספרד איך מראשותיו ירד
 וישאר מפרד מבנים ומבנות:
 פת אחים ארבעה כמו כיפה נקבעה
 ריח איך נסעה ונגעה בארבע פנות:

ותשליכם אל-אָרֶץ אַחֲרֵת בְּיוֹם חַרְיָן
 20 וּפְרִיץ בָּהֶם פָּרִיץ אֲשֶׁר-אֵין לְגִדּוֹ וּלְכִנּוּת:
 הָרִם מְבִנֵּה-עֵינָם וּלְעָרִים הַעֲבִירֶם
 וְנָמַשׂ אֶת-אֲדִירֶם בְּבָיִת גְּרוּת לְעִנּוּת:
 אֶסְרוּהוּ בְּמַחְבְּאִים כִּשְׁבָן בַּיִת כְּלָאִים
 25 צֹלַק מִתְחַלְאִים וּמַמְבּוֹת נְאֻמָּנוּת:
 אִיהָ אֲשַׁבֵּל כֶּפֶר אִיהָ חָכֶם וְסֶפֶר
 וְנִתַּן אִמְרֵי-שֹׁפֵר וְשִׁיחֻתָיו כִּנְגִינּוּת:
 פֶּאֶר זְקֻנִים וְיִשְׁיָשִׁים מִתְעַרֵב בְּקֹדְשִׁים
 עִם-אֲדָנָי וְעִם-אֲנָשִׁים נְאֻמָן שֹׁמֵר אֲמוּנוֹת:
 נְעִים זְמֻרוֹת יִשְׂרָאֵל וְהוֹד הָאֲרָצוֹת הָאֵל
 30 וּמִתְזַקֵּק בְּתוֹרַת הָאֵל וּמַחְמֵדֵי הַתְּבוּנוֹת:
 סִתְמוֹתָיו מִי יִבְאֵר וְדוֹר עָרֶם וְשֹׂאֵר
 אַחֲרָיו בְּמִי יִתְפָּאֵר בְּנֹגִים וּבְלִשׁוֹנוֹת:
 גִּבּוֹר הָעַם וּבְחִירוֹ אֲבֹן בְּעוֹן דּוֹרוֹ
 סָתַם אֵל אֶת-אֲזָרוֹ וְהִשְׁבִּין עָלָיו עֲנָנוֹת:
 35 מִשָּׁה מִשָּׁה אָחִי מֵאֹזֶר סִהְרֵי וּמִזְרָחֵי
 וְגֵרֵי וְנִגְהַ זְרָחֵי מִשְׁנֵים קִדְמוֹנוֹת:
 בְּאָבִי נֹסֵף בְּיוֹסֵף לְדַמוֹתוֹ אֲבָסֵף
 אֵלֶּלֶי כִי אֲאִסֵּף וְלֹא אֲבִיט לַתְּמוּנוֹת:
 בְּתִשְׁנֹקְתֶם גֹּאֲסֵף וּבְנִפְשׁ מְרָה סֵף
 40 בְּיוֹם אֲשֶׁר נִגְדַע נֹסֵף אֵל תִּבְאֵנָה רְנָנוֹת:
 יוֹדַע יְגוּנוֹתָיו וְהִמְקַצֵּר אֶת-שְׁנוֹתָיו
 וְכֹפֵר בָּם עֲוֹנוֹתָיו הַגְּלוּיּוֹת וְהַצְּפוּנוֹת:

וינחם את-אֲבָלָיו ויִפְרֹשׁ כְּנָפוֹ עָלָיו
 ויִפְקֶה בְּרַחֲמִים אֵלָיו וְאַחֲזִיתָיו הַבְּחִינֹת:
 ויִתֵּן אֶת-מַהְלָכָיו בֵּין כְּרוֹבָיו וּמְלָאכָיו
 בְּצֶל שְׂדֵי וּמַעַרְבָיו וּבְמִנְחֹת שְׁאֲנָנֹת:
45

יז.

על מות ר' ברוך.

קוֹל-הַקְּרִיָה הוֹמָה כִּי נִפְלָה הַחֹמָה
 וְהַקּוֹל נִשְׁמַע בְּרָמָה צַעֲקָה גְדֹלָה וּמְרָה:
 לְמַפְקֵד נְשִׂיא וְרַב בֵּית שְׁלִישֵׁי חָרֵב
 וְשִׁמְשׁ בְּעוֹד יוֹם עָרֵב וְהַלְבָּנָה חִפְרָה:
 עֵינֵי סִפְרֵד כְּהוּ וְאַזְרִיו לֹא נָגְהוּ
 וְנִבְטָ וְהִגָּה תְהוּ וְאַל תּוֹפֵעַ נִהְרָה:
 הַמְּקַדֵּשׁ הַמְּעוֹז חָלַל וּבְמָה יַעֲזוּ
 וְנִשְׁבַּר מִטֶּה-עֵז מִקַּל תִּפְאָרָה:
 אִזֵּי לְעֵדוּת נְאֻמָּה אֲשֶׁר שָׁבָה כְּאַלְמָנָה
 דְּוָדָה אָנָּה פָּנָה וְרוּחַ אֱלֹהִים סָרָה:
 הַגְּדֹלָה וְהַתּוֹרָה וְהַכְּבוֹד וְהַמְּשָׁרָה
 וְהַמְּשֻׁנָּה וְהַמְּקָרָא וְהַגְּמָרָא וְהַסְּבָרָה:
 וְקִנְיִם לְעֵצַת סוֹדוֹ וּבַחֲוָרִים לְתַלְמוּדוֹ
 כָּל-אִישׁ מֵלֹא יָדוֹ מִכָּל-אֶבֶן יִקְרָה:
5
10

ומי יתיה לי סעד	15 נפלאה למועד
לעתות בצרה:	ובעדי מי ינעד
נהי יללת אנלים	באזני ירושלם
קראי צום ועצרה:	ובארץ מרתים
מבקשים מים ואין	אל-מי תשאנו עין
ועב חקמה נטערה:	20 קבר ובשה העין
כריב האמת והאמונה	ראיתם היא התמונה
ובעפר נקברה:	בין רגבים היא טמונה
ונעלמו תמונותיו	קבר נסתמו מעינותיו
ונגיש המדברה:	והטל ממשכנותיו
הלויה ושריה	25 הברה ואוריה
ומזבח ועזרה:	ולשכה וסנהדריה
ויתחלחלו ויחילו	מספר מר יגדילו
לגזרה נגזרה:	ואזי ואבזי וילילו
וגאון שנער ירד	גאון מת בספרד
ובל-נפש מאד מרה:	30 ובל-לב עליו תרד
ותמש סבתו	יום היסר מסבתו
מבת בלתי סרה:	מה-נפלאה מבתו
ורץ להתהלך לפגיו	קראו אל ממעוניו
והאחזה הפרה:	ונמש אחיו ורגיו
לחצב קברו מהר	35 חכם הזהיר ונזהר
ובתברון ובמערה:	בחר העברים והד הקר
ושמר ניב שפתותם	שקד על-דלתותם
מצות אדני ברה:	ונבחר בדתותם

תורתו מנחהו ותפתו תשיחהו
ורוח אל תניחהו ותמציוא כפרה:

40

יח.

על טות אחד מגדולי המורה.

שאלוני התיקרא רע זמןך
עניתים לא ולא אשמח לטובו
בקר הביא מגורי לי באחד
ביום בנד בשר הדור נדיבו
5 ונילי נקברו עמו באלו
לעפר נהפכו לשכן סביבו
אמר-נא לזמן יעשה כחפצו
ויוקיד או יכבה את-שביבו
אני לא אפתה עוד אחרי זאת
10 כמו לי ינעמה לא אשמחה בו:

יט.

על מות ר' יהודה אבן עזרא.

עם נְחֵרֵי עֵדֶן אֲשֶׁר יִכְפוּ בְּבֵה
לְבִי וּכְבֹד אֲבִלְקָה אֵל תִּמְקַל
וְשִׁמְעֵ שְׂאוֹן פִּישָׁן וְנִיחוּן עִס־פֶּרֶת
יִכְפוּ אֶהָהָ בִּי נֶאֱסַף תְּדַקֵּל:

כ.

עוד על מות הניל.

רָאָה זְמַן כִּי הָאֲנוּשׁ הִבֵּל וְאִז
נְהַפְּךָ לְעָרַע עָלָיו וְהִנֵּנוּ קִוֵּן
אֵךְ שֵׁת לְכַבּוֹ לְהִרְגֵנוּ בְּכַנֵּי יִקְרַע
וְיִהְרַג כָּל מַחְמַדֵּי עֵינַיִן
5 פֶּרִיץ תְּמוּל פֶּרִיץ בְּאַרְבַּעַת בְּנֵי
עֲזָרָא וְהִמְתִּיק הַבְּבִי מִזֵּינ
אֵל הַשְּׁנִימִים הַרְחֹזְקִים אֶהְמָה
כִּי אֶחְזֶה יָמִים וְנִיפְוִן זֵינ
אֲשָׁאֵל בְּעֵד יוֹסֵף וְיֹאמְרוּ לִי חֲבֵה
10 וּבְעֵד יְהוּדָה וְיֹאמְרוּ לִי אֵינִי:

כא.

על מות ר' יצחק בן עזרא ז"ל.

אחי מוסר גביר וישר
חמדת ערב ועבר
אקה נדה ונפרדה
ורעה שד ושקר
5 אקה בגר בתוך מסגר
נשארף בלי חבר
ואח ואחות ומשפחות
מפזרים בכל-עבר
עדי ארצה בבוא קצה
10 תקרא בפי כל-גבר
מה-לה פה ומי-לה פה
כי-חצבת לה פה קבר:

מה אמר ורע נמר
גזרה מ- פי שדי
15 גלות בבודי וסור הזדי
ולקחת מחמדי

זֶה חֶלְקִי וְסוּף חֶקְיִי
 וְגֹזְלִי מִנֶּת מְדִי
 לֶקַח צִיץ אֲשֶׁר הִצִּיץ
 כְּרִבִּיד פֶּז עַל-מְדִי ²⁰
 רֹאשׁ חֲבָמִי וְיִשְׁלָמִי
 וּפֶאֶר כָּל- נִבְבְּדִי
 בָּא שְׁמַיִשׁי וְסוּף שְׁרִישִׁי
 וְאִיךָ לֹא יִי- בְּשׁוֹ בְדִי
 בְּמָה אֲנֹאֶה ²⁵ וְלֹא אֲרֹאֶה
 כִּי אִם צָנִי- נִים לְצַדִּי
 וְאַצְעֵק מֵר בְּתוֹף מִבְּמֵר
 מִי-יִמְנֶן- לִי אֲבֵר
 מִה-לֶּךָ פֹּה וּמִי-לֶךָ פֹּה
 כִּי-חֲצַבְתָּ לֶּךָ פֹּה קָבֵר: ³⁰
 בְּמָה אֲחַל וְאַתְחַלְחַל
 בְּתַמּוֹ אִם בְּחֻבְמַתּוֹ
 וְאִם בְּהוֹדוֹ וּבְקִבּוּדוֹ
 וְגִדְלַת מַעֲלַתּוֹ
 וְאִם בְּצַרְיֹו ³⁵ וְטוֹב פְּרִיּוֹ
 וְשַׁעֲשַׁעִי חִידַתּוֹ
 וְאִם עַל-יוֹם בְּלִי פְדִיּוֹם
 לְקַחְתָּהּ בּוֹ נִשְׁמַתּוֹ
 וְאִין מִדַּע אֲשֶׁר יִדַּע
 יִגּוֹן לְבֹו ⁴⁰ וְצַרְתּוֹ

	וְאִין אַחֲזִית	תְּהִי לְמַחֲזֹת
דְּמַעְתּוֹ	מִלְחִיז	
וְחִבְרָתוֹ	בְּעַת בְּקִיז	בְּבֵית עֲנִיז
	עַל-אַחִיו	
פְּרִידָתוֹ	אֶחָה אַחִי	אַחִיכֶם חִי
	וְהִנֵּה מֵת	וְלֹא תִכְפְּנוּ
מִמָּתוֹ	וְיִצְמַת	
	וְלֹא תִשְׂאוּ	
זַת-קָבֵר	וְלִנְקָרִים	קוֹל יָרִים
	תִּנְנוּ לִי אֶחָד	
	מֵה-לֶךְ פֹּה	וּמִי-לֶךְ פֹּה
בִּי-חֲצֹבֶתָ לֶךְ פֹּה	קָבֵר:	
	הָאֲחִים	מִשְׁלָחִים
בְּעַ רֵיחֹזֹת	נִדְרִים בְּאֶרֶץ	
	וְהָאֲחִיזֹת	הַמִּיזֹת
נְאֻנְחֹזֹת	נְאֻנְקֹזֹת	
	בְּכָל-מְדִינָה	נְהִי מִינָה
מִשְׁפָּחֹזֹת	מִשְׁפָּחֹזֹת	
	כָּל-יִדְעִיו	וְכָל-שֹׁמְעִיו
קוֹל צְנֻחֹזֹת	הַשְּׁמִיעִיו	
	גְּבִיר בְּלָה	וְהוֹד גְּלָה
הַשְּׁמֻחֹזֹת	וְנִגְלוּ	
	וְאִיד פֶּרַח	וְגִיל בְּרַח
הָאֻנְחֹזֹת	נִינְהוּ	

65 לְמוֹת הַשָּׁר הַמַּפְסָר
 עֲטָה מַעַ- וְנִשְׁלַחֹת
 אָבִי עֲצָה וּמְלִיצָה
 וְלִשׁוֹן הַדֶּ- בְּרֵ צַחֹת
 אִין מִשְׁעֵן כֵּל יִצְעֵן
 70 נִגְדַע ו- יִשְׁכֵר
 מֵה־לֶּקֶךְ פֹּה וּמִי־לֶקֶךְ פֹּה
 כִּי־חֲצַבְתָּ לֶּקֶךְ פֹּה קָרָה:
 לִנְנַע קָא פִּנַע
 וְהִפֵּר הִ- מִחֲשֻׁבוֹת
 75 יָקָר גִּשְׁבָּה וְגַר כָּבֵה
 וְחֲצַב מִ- לֵב לְהַבֹּת
 וְעִינַיִם כַּמִּיָּם
 כַּמַּעֲיָ- נוֹת זְבוֹת
 כְּנִפְלֵ כְרוֹשׁ וְנִקְרַת רֹאשׁ
 80 מְרֹאשֵׁי הָאָבוֹת
 גְּדִיב הָעַם וְשַׁעֲשַׁעַם
 יַעֲזֵן וְקָם עַל־גְּדִיבוֹת
 כְּבוֹר מְוֹת וְצַלְמוֹת
 קִדְמוֹ בְּזֶ- אֵב עֲרִבוֹת
 85 וְנִזְרָה מְנֹרָא
 קִרְבָּה מִ- אִין קְרִבוֹת
 וְתַנְקַח תִּלְקַח
 וְהִנְקִשׁוֹת וְהִלְקִבוֹת

ומִקְרִית הָאֲחֵרִית
וְהַשְׁכָּר וְהַתְּקִנָּה ⁹⁰
מִהֲלֵךְ פֶּה וּמִי־לֵךְ פֶּה
כִּי־חָצְבֶתָ לֵךְ פֶּה קָבַר:

כב.

על מצבת ר' אברהם.

הִיָּדְעוּ הַדְּמַעוֹת מִי שֶׁצָּכֶם
וְיִדְעוּ הַלִּבּוֹת מִי הַפְּכֶם
הַפְּכֶם בּוֹא מְאוֹרֵם תּוֹךְ רְגָבִים
וְלֹא יִדְעוּ רְגָבִים מִה־בְּתוֹכֶם
⁵ בְּתוֹכֶם שׁוֹר וְגָדוֹל מֵם וְיִשָּׁר
וְרֵא הָאֵל וְאִישׁ גְּבוּן וְחָכֵם:

כג.

על מות ר' ברוך.

-----|-----
נאָספּ אַביר רעים ועָר אַדְנֵי תַעֲה
וְאִין מְבַקֵּר וְאִין מְבַקֵּשׁ וְאִין מְרַבֵּץ וְאִין מְרַעֵה
וְהֵן דְּמַעוֹת הָעֲשָׂקִים יְשׁוּעֵי מֵאִין שַׁעֲה
וְעַד תְּאֵדְנֵי בְּצֵאן אֲשֶׁר אִין-לָהֶם רַעֲה:

6 אָהֶה רִיחַ הַכִּנְיָשׁ גְּלַקְחָה מִבִּינֵיהֶם
וּמְשִׁיחֶם כְּכָר גִּלְבֹּד בְּשִׁחִיתוֹת עוֹנֵיהֶם
וְרֹאֵי וְלֹא יָדְעוּ כִּי אִין אֹזֵר לְעֵינֵיהֶם
וְיִשְׁמְעוּ וְלֹא יָבִינּוּ כִּי אִין בֵּין לְאֹזְנֵיהֶם
צוּר תַּעֲנִידָה וְחַתּוּם דִּת כִּי נִסְתָּמוּ מֵעֵינֵיהֶם
10 מִי יַחֲבֵם וְקִנְיָהֶם מִי יִלְמַד אֶת-בְּנֵיהֶם
אֵיבָה תְּרַבֵּץ תּוֹרָה אַחֲרָיו וְאֵיבָה תְּרַעֲה:

מָה אַתֶּם נוֹעְצִים וְיִכְבֵּר אַבְדָּה עֲצָה
וּמַה-תְּרוֹצוּ לְלִמּוֹד וְנִגְעַלְמָה הַמְּלִיצָה
וְאַנְה תְּנוּסוֹן לְעוֹרָה וְהַחֹזֵף גַּפְרִיצָה
15 אַבְדָּה אַמּוּנָה וְגַבְרִתָּה וְצַדִּיק נִפְלֵ אַרְצָה
וְאִין-דִּין דִּינְכֶם לְמֹזֹר מַעֲשֵׂק וּמְרוּצָה
וְאִין עֵמֶד בְּפִרְצוֹת בְּיוֹם כְּלָה וְנַחֲרִיצָה
בְּקוּם לְבִיא וְלִישׁ וְשַׂרְף מְעוֹפָף וְאַפְסָה:

אֲחֵרֵי חֲסִיד גָּמַר	בִּי אֲדֹנָי מָה אָמַר
וְאֶכְלָה קֹזֶמֶת תָּמַר	20 וְאִשׁ נִפְלָה בְּאָרְזוֹ
אֲשֶׁר רִיחֹו לֹא נָמַר	וְהוֹרֵק הַיַּיִן הַטּוֹב
בְּעֵינָיו וְאֵד לִי הִמַּר	לְקַחְזוֹ אֵל בִּי יִקַּר
וְנָתַן עָלַי מִשְׁמֵר	נִתְּנָהוּ מִשְׁמֵרֶת
וְדֵי יִגְהִי רַע וְמַר	וְהִגִּזוֹן וְהֶאֱנַחָה
וְכִי־לִדְרָה אֶפְעָה:	25 אֵשׁם וְאֶשְׂאֵף יַחַד

וַיִּדַע תַּעֲלָמוֹי	הַמְקַצֵּר אֶת־יָמוֹי
וַיִּקַּל אֶת־כַּף אֲשֶׁמוֹי	וַיִּכְרִיעַ כַּף צִדְקוֹ
אֶת־פָּנָיו בְּשִׁלּוֹמוֹי	וּמִלֵּאדָּ פָּנָיו וַיִּקְדָּם
יִשְׁקָה בּוֹם תִּנְחָמוֹי	וּלְמַת־אֲבָלִים עָלָיו
מִשְׁחַת אֶת־עֲצָמוֹי	30 וְלִהְעֵמִידוֹ יִחַלֵּץ
לְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיִּתְּמוֹי	וַיִּשְׁלַם גְּחוּמָיִם
בְּרָעָה עָדְרוֹ וַיִּרְעָה:	וַיִּשֶׂם עֵינָיו עֲלֵיהֶם

כד.

על מות ר' סרחון הכהן אלסגלמאסי.

הִילִילוּ נְדִיבֵי עָם וְאֲזַרְחֵיו
 וּמִשְׁרָתֵי אֱלֹהֵינוּ וּמִנְצָחוֹי
 בִּי גִלְקַח צִיר גְּאָמֵן לְשִׁלְחוֹי
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֲחָיו:

5 הַשְּׂמוּ כָל־הַשְּׂמָעִים שְׂמָעוּ
 עַל־תָּמוֹ וְעַל־יִשְׂרוֹ וְעַל־דַּעַו

כִּי חֲכָמָה וְכְבוֹד נָסַעוּ בְּנִסְעוֹ
וּבְפִשְׁעוֹ דוֹר נִלְקַח וְלֹא בְּפִשְׁעוֹ
אֵיל צֶדֶק מִטַּע קֹדֶשׁ וְגִזְעוֹ
מִתְפַּלֵּל וְעֶצֶר נִגְף בְּשׁוֹעוֹ ¹⁰
יֹדַע שֵׁם אֵל וְאֵל בְּשֵׁם יֹדַעוּ
נִירְצָה אֶת־שִׁבְחֵי פְּזֻבְתֵּי
הַבְּהֵן הַגְּדוֹל מֵאַחֵיו:

וְשִׁתְּפֹכוּ אֲבָנֵי אוֹרִים וְתַמִּים
וְכָל־בְּגָדֵי כְהֵנָה יִהְיוּ פְרָמִים ¹⁵
וְיִתְאַבְּלוּ הַנְּדָבוֹת וְהַשְּׁלָמִים
וְיִתְמַלְּלוּ הַפְּסָמִים וְהַבְּשָׂמִים
כִּי מַעֲיָנֵי הַחֲכָמָה נִסְתָּמִים
וּמִבְקָשֵׁי תוֹרַתוֹ נִקְלָמִים
גַּם עֵינֵי הַמּוֹזְמָה נִגְעָצִמִים ²⁰
כִּי נוֹאֲשׁוּ מִלְּקוֹט בְּרוֹלְחֵיו
הַבְּהֵן הַגְּדוֹל מֵאַחֵיו:

שִׁבְרוּ כְּלֵי מְשׁוֹרֵר וּמְנַצֵּחַ
וְהִילִילוּ בֵּין אוֹלָם וּמִזְבַּח ²⁵
כִּי הֵצֵל מֵעַלְיֵכֶם בְּרַחַם
וְשַׁעְרֵי דִין סָגְרוּ וְאִין פִּתְחָם
וְאָבַל הַדָּם וְהַמְרוֹם שָׁמַח
כִּי כָל־כְּבוֹד הָאֲדָמָה לָקַח
וְנִשְׁאַר בּוֹ שְׁמוֹ הַמּוֹזֵב רַקַּח

מִחֲבָמָה וּמִכְבוֹד מְרֻמָּהוּ 30
הַבְּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֵיו:

אִיךָ חֲטָאת בְּגֵי הַדּוֹר רֹאשׁ עָבְרוּ
עַד עֲצָמוֹ וְעַד שָׁמַיִם גָּבְרוּ
וְלֹהוֹרִיד רֹאשׁ כּוֹכָבִים חָבְרוּ
וְכָלִי יָקָר וְכָלִי קֹדֶשׁ נִשְׁבְּרוּ 35
וְאוֹר גָּדוֹל בְּתַחֲתִית אֶרֶץ קָבְרוּ
עַל-לִבָּנָה לִבְנִים וְעַפְרָה נִצְבְּרוּ
וַיַּעֲנֵנוּ וַיִּסְתְּמוּ מִזְרָחֵנוּ
הַבְּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֵיו:

וַיִּצְמַדְק מִשֵּׁפֶט גִּזְרֵי וְאָמַר 40
אֲשֶׁר יִשְׁכַּן נִשְׁמָה בְּכַתֵּי חֶמֶר
וְלִדְבָרוֹ אֵין מִמֶּרְהָ וְאֵין מִמֶּר
וְעַל-נִפְשׁוֹת חֲסִידָיו יִצְנֶה שִׁמֶר
וְהַנְּאֻסָה בְּצַל שְׂדֵי יִתְאָמַר
וּבִיקְרוֹ וּבְכְבוֹדוֹ יִתְיַמַּר 45
וְהַשְּׁלוֹם יִגִּיחַ בְּמִנְיָחֵנוּ
הַבְּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֵיו:

כה.

על מות הניל ורי' שלמה אלסגלמאסי.

הַיֵּשׁ אִישׁ שָׁם עַל-לֵב בְּחַיִּים יִצְמָתוּ
יָדַעַם יוֹם וְלַיִל אֲשֶׁר לֹא יִשְׁבְּתוּ
וַיִּדַע כִּי עִם שְׂאוּל בְּרִית לֹא יִכְרֹתוּ
וַיִּירָא כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ:

חֲכָמָה נִבְעָרָה ⁵ וְאִבְדָּה הָעֵצָה
יוֹם גְּזַרְתַּת מָוֶת מֵאֵל נִפְרָצָה
וְנִפְשׁ כָּא קָצָה בְּחַיִּים קָצָה
וְאֶת-קוֹמַת בְּרוּכָה הַשְּׁלִיכָה אַרְצָה
מִסִּבַּת גְּלָגְלִים בְּמִלְאֵת הַמְרוּצָה
הָרָסוּ אֲשֶׁר בָּנוּ ¹⁰ בְּבָלָה גְּחַרְצָה
עַל-פִּי אֵל בָּנוּ וְעַל-פִּי יִשְׁחִיתוּ
וַיִּירָא כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ:

לִשְׁגוּם בְּרוּכִים לְחֻמְדָּה נִצְבִים
אָדָּה נִסְתָּרוּ בְּעֵב הַ- אֲדָמָה לֹא בְּעֵבִים
כְּבוֹד הַמְנוּרָחִים ¹⁵ וְהוֹד הַמְעַרְבִים
אֲשֶׁר בְּסִיְהֵם מְלֻקוֹשׁ וּבִידִיָּהֶם רְבִיבִים

גָּעְלוּ כְּכֹרֹבִים	מֵעַל-רֹאשׁ זְמַנִּים
וְהִמָּה בִּפְתָּיִם	כִּי צִוְרָם קָרָאֵם
וְהִמָּה יְאֹתוּ	לְשֶׁרֶת אֶת-פָּנָיו
חֲכָמִים יְמוֹתוֹ:	וַיִּרְא כִּי יִרְאֶה

20

מִשְׁמֵר אֲדוֹנֵיכֶם	אֲשֶׁרֵיכֶם שֹׁמְרֵי
צִלְלֵי עֲנֵיכֶם	וְאוֹי לְזָמַן הַסֵּר
שֹׁאֲבֵי מַעֲיָנֵיכֶם	וְתַלְמִידִים הָיוּ
בְּיָנֵם וּבְיָנֵיכֶם	וְהִבְדִּיל עוֹן הַדּוֹר
לְמַצֵּא פְּגִיבֵיכֶם	וְנִלְאוּ מִבְּקָשֵׁי דָת
הָיִיתֶם לִי שְׂגִיבִים	כִּי כִשְׁנֵי גֵרוֹת
	וְעַת כְּבֵיתֶם אֲרָחוֹת דְּרָכֶם יִלְפָּתוּ
חֲכָמִים יְמוֹתוֹ:	וַיִּרְא כִּי יִרְאֶה

25

יִצַר נַפְשׁוֹתֶם	יִזְעַרְם וּמִמֵּיתֶם
צַדִּיקִם וְתַמָּתֶם	וַיִּזְלִיךְ לַפְּגִיחָם
בְּקִסְאוֹ כַּחֲזוֹתֶם	וַיִּתֵּן פִּסְאוֹתֶם
וַיִּנְחַם אוֹתֶם	יְאִמִּץ אֲבֵלֵיהֶם
תַּסְּאֲרֵת שְׂמוֹתֶם	וְאֵל יִכְרֵת מִזְּמַן
מִמְּלֵא מְקוֹמוֹתֶם	וַיִּקִּים תַּחֲתֵיהֶם
שָׁמַם לֹא יִשְׁבֹּתוּ	וַיִּמִּים עַד עוֹלָם
חֲכָמִים יְמוֹתוֹ:	וַיִּרְא כִּי יִרְאֶה

35

קינה על מות ר' יוסף.

בְּכַל-רִנֵּעַ אֲעִירֵנוּ	נְהִי לְמַדָּה לְשׁוֹנֵי	
וְאִי-קָבָה אֲסִירֵנוּ	וְשֶׁק אֶהְבּוּ מִתְנִי	
בְּרִית לֹא אֲפִירֵנוּ	וְהַכְּבִי שֵׁם לְעֵינֵי	
חֶק וְלֹא אֲעִבִירֵנוּ	וְיִגֹזן נֶתַן לִי	
וְלִמְה־זֶה אֲמִירֵנוּ	וְלִי יֵאוֹת מִסֶּפֶד	5
כָּל-רָע לֹא יִגְרֵנוּ	סֶפֶד לְנוֹה צֶדֶק	
וּבְצִלְעֵי אֶקְבֵרֵנוּ	קְבֻרוֹהוּ בְּעֶפֶר	
בְּדַמְעֵי אֲמִמִּירֵנוּ	וְאִם עֲצָרוּ עֵבִים	
בּוֹ זָכוֹר אֲזַכֵּרֵנוּ	בִּי-מִדֵּי דַבְּרֵי	
וְעוֹד לֹא יִבִּירֵנוּ	אֶהְיֶה נוֹאֵשׁ מִקִּזְמוֹ	10
רִנְנָה לֹא תְבוֹאֵנוּ	לֵיל נֶאֱסַף יוֹסֵף	
בְּמָרְסִים בְּקָר אֵינְנוּ:	לְעַת עָרַב וְהִנֵּה בְלָהָה	

מֵאַרְבַּע הַרְוִיחוֹת	קָרְאוּ אֶל-מִסֶּפֶד	
יִתְעַרְבוּ בְּאַנְחוֹת	הִזְהוּ וְאוֹי וְאַבּוֹי	
מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת	סֶפֶד עַל-פְּאֵר חֲכָמוֹת	15
וְזָכְרוּ הַגְּשָׁפָחוֹת	סִפְרוּ גַּא תְּדַשּׁוֹת	
וְהִסִּירוּ מִטְּפָחוֹת	וְלִבְשׁוּ הַשִּׁקִּים	

סָגְרוּ בְעֵדוֹ אַרְחוֹת	אַהֲרֵה בֵּיתוֹ מִבּוֹא
הַנִּפְשׁוֹת נִלְקָחוֹת	וְעִמּוֹ יוֹם נִלְקַח
וְהוּא נָסַע לְמַנְחֹת	עֲזָבֵנו לְיָגוֹן ²³
כְּמִסְפַּד עַל-אַחֹת	תַּזְרָה תִּסְפַּד-לֹא
אֲשֶׁר הָיוּ רַק מִפְּחֹת	וְתִלְזֹן עַל-יָמִים
וְגַר לְנִתְיֹבוֹת נְבוֹחֹת	אִיךָ גְּזַלְתֶּם אֹזְרֵי
יוֹסֵף אֵינְנִי	אוֹתֵי שֶׁבַלְתֶּם
לַעֲת עָרַב וְהִגַּה בְּלִהָה	בְּמַרְס בְּקָר אֵינְנִי: ²⁵

הוֹי אֲדוֹן וְהוֹי הוֹדָה	אֲנִי לֹא אֶחְשָׁד-פִּי
וְאִם בְּעֶפֶר יִסּוּדוֹ	מְקוֹם לוֹ עַל-עֵשׂ
כִּי גַפֵּל עֲמוּדוֹ	קִיר חֲכָמָה נָטָה
וְהִגְלָה כָּל-חֲמוּדוֹ	חֲלָלָה יַפְעֹתוֹ
כִּי רִיץ לְעַמֵּד בְּסוּדוֹ	חָרַד אֶל דְּבַר אֵל ³⁰
מִבְּעוֹד יוֹם אֶת-צִידוֹ	אֲשֶׁרְיוֹ כִּי הִרְבָּה
קִדְמוֹהוּ בְיוֹם גָּדוֹ	צִדְקָתוֹ וַיִּשְׁרֹ
הָיוּ רַעְיוֹ בְּעוֹדוֹ	כִּי תָם וַיִּשָּׂר
אֲחֵרֵי יוֹם פִּרּוּדוֹ	אֶבֶל הוֹי עַל-בֵּיתוֹ
כִּי נָלָה מִמֶּנּוּ	צַעַק עַל-כְּבוֹדוֹ ³⁵
לַעֲת עָרַב וְהִגַּה בְּלִהָה	בְּמַרְס בְּקָר אֵינְנִי:

כִּי שִׁדְדָה אַדְרָתֶם	וַיִּלְלוּ חֲכָמִים
כִּי סָף אִישׁ תִּפְאָרְתֶם	וַיַּחִילוּ זְקֵנִים
כִּי נָע מִמַּצְבַּתֶם	וְתִפְשִׁי הַתַּזְרָה
כִּי סָר מִמִּשְׁמַרְתֶּם	וַיִּמְשַׁרְתֵי אֲדָנָי ⁴⁰

על-גבור מלחמתם	משיבי מלחמה
על-מעין הנסותם	ונהרי התכונה
כי שמים מקום שבתם	וישבי השער
על-אזרם כי נעתם	וכוכבי המזמה
על-ספר כי נחתם	⁴⁵ וכל-למודי ספר
כי נקובה תוחלתם	ואחים וזעקו מר
פרץ רב משפחתם	הה פרץ אדני

ביום רוחו ל- אשר הוא לו יתגנו
לעת ערב והגה בלהה בטרם בקר איננו:

כו.

על מות ר' מאיר אבן מיגש ז"ל.

לגולת קריה נאמנה	איך קול כחולה שמעתי
נדב לבן אתנה	וכל-עינים לדמע
ולעת בזאת נצפנה	ואיך אעצור ביום דמעה
וזאת עלתה על-בלנה	עברו בי כמה תלאות
בארמת עפר נטמנה	⁵ לישיבת יקרה נעמנה
ותוגתה לא נושנה	שנה ושונה ונושנה
ואזר היום לערב פנה	פנה והסתיר את-פניו
ועל-בן חפרה הלכנה	ובישימון קבר חפר

אל-תבוא בז רננה	הוא הלילה יהי גלמוד
ותשכון-עליו עגנה	¹⁰ גם הוא היום יהי-חשך
ויסגר בית מבוא	יום אשר ריח עברה בו
במספר ירחים אל-יבא:	אל-יחד בימי שנה

לצעק צעקה מאד מרה	ביום בני לוי גלוו
ויקדשו ביום עצרה	ובני אסף נאספו
בי מחלתם גברה	¹⁵ ושברו מחולם בני מחלי
בי שירתם הימרה	ומררים קול ימררו
וסתרת בני אפיר סרה	ויתד בני מושי משה
בצהרים וקדרה	ובא שמש בני יצהר
יכפו עלי ראש משמרה	ומנצח ומשורר
ומקל התפארה	²⁰ איכה נשבר מטה-עז
ברוח פתאם עברה	גר זקנו עמי בכה
במטר ואני כמטרה	שפף עלי כלי זעם
עליו מדי דברי בו:	מעי מעי אזחילה

ס' :

וינועו ספיו נוע	והילילו שירות היכל
גם כל-ללב לקרנע	²⁵ ויאזת כל-ראש לפרע
ואת-כל-לחי לפצע	ועל-כל-ירך לתקוע
ואכל לענה לשבע	וישתות מיראש לרניה
וצמיד מעל אזורע	לרביד סר מעל צנאר
והכה הבה ופצע	נסע הלוך ונסוע
ובמזהו אין לגנוע	³⁰ לא-נגעה בו יד מות

וַיֵּצֵא מִזֶּבֶע אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יָדַע עַב מַל מַעַל גִּלְבַּע רוּחַ אֲדָנָי נִשְׁבָּה בּוֹ:	אֶךְ לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים נִלְכַד בְּשִׁחִיתוֹת דּוֹרוֹ וַיַּעֲלֶה מִנּוֹ בְּהַעֲלוֹת וּרְאִיו יֹאמְרוּ אִיזוֹ כִּי

פו' :

וְהִפְתָּם הַמִּזֹּב יִשְׁנֵא וְהוּא דְרַךְ חַיִּים פִּנָּה וּסְבִיבּוֹ מִלְאָךְ חֲנָה עִם יָמִים אֵל יִמְנָה וַיִּשְׁימֹן בְּחֵר לְמַחְנָה נִשְׁבֵּר בְּשִׁבְר מִשְׁנָה בְּלִבְב נָגִישׁ וַנְּעָנָה צְרוּר הַמֵּד קִדְה וְקָנָה וְאִין קוֹל וְאִין עָנָה כִּי אֶצְעֵק וְלֹא אֶעֱנָה וּמְדוּעַ אַחַר לְבָא:	35 אִיכָה יוֹעַם הִזְהֵב מִרַב חַלְיִים אֶפְסוּהוּ מִמִּקִּיד רוּחֹז בְּיַד אֱלֹהָיו הַיּוֹם הַמֵּד וְהַנְמָהָר יּוֹם עֲזוֹב קֶרֶת וּמִבְּנָה 40 נִסַּע וְעֲזוֹב לֵב שִׁלְחִיו נִשְׁק לְבָבָיו וְלִבְנֻתָיו וְנִכְסַף לְרֵאוֹת אֶת-בְּכוֹרוֹ לְבִי לְבִי עַל-יוֹסֵף אִיךְ אֶרְדָּה לְשֹׁאֵל בְּגִזּוֹן 45 מְדוּעַ בִּשְׁשׁ רַכְבּוֹ

פו' :

כִּפָּר וּפְדִיזוֹן לְאִשְׁמָתוֹ וַיִּצְרַד בְּחַיִּים נִשְׁמָתוֹ וַיּוֹם הַזֵּלְדוֹ וַיּוֹם מוֹתוֹ כִּי נֶאֱמַן עִם אֵל בְּרִיתוֹ נֶאֱזַן הַשֶּׁבֶל וְנֶאֱזַתוֹ וּלְמִי תַפְאֶרֶת עֲדָתוֹ	אֱלֹהִים יִשִּׁים מַחֲלָתוֹ וְנִרְבָּה אֶת-שִׁכְר פְּעֻלָּתוֹ וְאִשְׁרֵי חֲלָקוֹ וּמַגְתּוֹ לֹא יִמּוֹט אַחֲרָיו בֵּיתוֹ 50 וְאֵף כִּי הוֹלִיד בְּחִתּוֹ לְמִי כָל-חֲמֻדַת יִשְׂרָאֵל

הלא לגאון תורה ונגרה
 הרב יוסף רב פעלים
 ויקר הבין ומשרתו
 בל-לב יעיד גדלתו
 איש אשר רוח אלהים בו
 תורת אלהיו בלבבו:

פו':

כה.

על מות ר' ברוך.

-----|-----

אזי לצעירי הצאן	כי לקח אבירם
ונשאי כלי אדני	כי נפל אדירם
ולחמי מלחמות תורה	אזי כי-מת גבורם
אזי לאבני הקדש	על-פניכם וספירם
⁵ וזהרי הרקיע	על-כי נאספה אורם
וחפשי חדרי תלמוד	על-כי כבה נרם
ופארי המגבעות	כי לקח ציץ נזרם
גזר הקדש אשר	לאל הונף והורם
אזי כי גדל שקרם	אזי כי גדל שקרם
¹⁰ הקדר חמד אלהים	הר גדול ורב ורם
כבוד הקבנון והדר	הפרמל ופארם
שיאו בשמים	ובין בזכבים ראשו:

פו':

וְהָרַב בְּרוּךְ אֵינוֹ	מִי יוֹדַע פֶּשֶׁר
אַחֲרֵי כִּהְיֶה יְמֵינוֹ	מִי יִתִּיר הַקֶּשֶׁר
אַחַר יְבוֹשׁ מַעֲנֵנוֹ	מִי יִרְוֶה הַצִּמְאִים ¹⁵
אַחַר סוּר שְׁלָחֵנוֹ	וּמִי יִשְׁבִּיעַ רַעֲבִים
אַחֲרֵי נְטִישׁ מִשְׁכָּנֵנוֹ	מִי יִיחַלוּ מִבְּקָשָׁי אֵל
אִם לֹא עֲמוּד עָנְנוֹ	וּמִי יִלְךְ לַפְּגִיחַם
אַחֲרֵי מוֹת עֲדֵינוֹ	מִי יִלְחֶם לְעַמִּי
כִּי תָרַב בַּיִת דֵּינוֹ	אֵין כִּרְתִי וּפְלִתִי ²⁰
אַחֲרֵי נִכְרַת נְאוֹנֵנוֹ	וְאַפְסָם עֲצוּר וְעִזּוּב
וּמִסְגָּרוֹ וְחֶרְשׁוֹ:	וּכְפָתוֹ וְאַנְמוֹנֵנוֹ

פו' :

וּבְקָדְרוֹת לְבָשׁוּ רְקִיעָיו	אֲהַל נִתְקוּ חֲבָלָיו
מֵאַרְבַּעַת רַבָּעִיו	וְחֲבָלֵי שְׂאוֹל סָבְבוּהוּ
מִתּוֹרַת שְׁשׁוּעָיו	אֵיךְ הִזְבִּישׁ תְּלִמִּידָיו ²⁵
וְעָקַר שְׂרָשֵׁי נְטִיעָיו	וְשָׁלַח אֵשׁ בְּזַרְעָיו
אֵיךְ מָאָס בִּיגְנֵעָיו	אֵיךְ הִשְׁחִית גְּחָלָתוֹ
אֵיךְ זָנַח מִידָעָיו	אֵיךְ שָׁבַח מִשְׁפַּחָתוֹ
אֵיךְ בָּגַד בְּמַרְעָיו	אֵיךְ עִזּוּב חֲבָרָתוֹ
הַמְּבַכּוֹת לְגִנְעָיו	וְלֹא הִבִּיט לְאַחֲיוֹתָיו ³⁰
אֲשֶׁר גָּדְלוּ בֵּין זְרָעָיו	וְלֹא הִפִּיר בְּנֵי אָחוֹת
הַשִּׁבְגִּים בֵּין צִלְעָיו	וְאֵת-בְּנֵיו לֹא יָדַע
וְאֵין מִחָה לְדַמְעָיו	אֵת-יִצְחָק אֲשֶׁר יִבְכֶּה
וּנְפִשׁוֹ קִשְׁוֶרָה בְּנִפְשׁוֹ:	וְאֵיךְ עִזּוּב אֵת צְעִירוֹ

פו' :

כט.

קינה על מות ר' יהודה.
(ראשיתה חסרה).

---|---
.....

בְּיוֹם גְּדֻתָּ וְנִסְרֻדָּתָּ
לְשֹׁכֵן אֶ- רִיץ צִיָּה:

סו':

אֹר נְאֻסָּה וְצֵל נְחִישָׁה
מְשֻׁאָר ה־ מְשֻׁפָּחָה
בְּמִי תִגָּאָה 5 וְלֹא תִרְאָה
בְּלִתִּי יְהוִי- דָּה רִוְחָה

כִּי הָיָה עֵז וּמְחֻנָּה
וְדִבְרוּ לְמִנְחָה
וְאִיךְ הַיּוֹם בְּלִי פָדִים
תִּסְאָרָה 10 לְקַחָה

הוֹי הוֹדָה בְּיוֹם אִידוֹ
וְרִדְתוּ לְא־ רִיץ שׁוֹמָה
וְאִין בְּדוֹ מְבֻדוֹ
לְבַד הִיא ה־ מְטֻפָּחָה

בָּה נְקַבֵּר 15 בְּיוֹם עֶבֶר
וְהַעֲבִיר ב־ לֵב בְּוִיָּה:

סו':

אִיךְ נִמְשָׁךְ לְבֵית מַחְשָׁךְ
 אָבֵן יָקָר רַחַם תְּמִידָה
 וְלֵב שֹׁפֵעַ בְּיוֹם נִסְעַ
 20 דָּגַל מִ- תְּנֶה יְהוּדָה
 וּמֵאַהֲבֵי וּקְרוֹבֵי
 בָּנִים אֶת הַפְּרִיָּה
 וַיֵּאבֵד חֲלֵי נִכְבָּד
 וְלֹא מֵצְאוּ הָאֲבֹתָה
 25 בְּהוֹי וְאֲבוֹי בְּהוּ הוּ וְאוֹי
 לְשׁוֹנֵם בְּ- לְבַד לְמִדָּה
 וְכָל-מֵאֲמָר בְּמַר לִי מָר
 וְאַלְלִי גַם אוֹיָהּ :

סו' :

הַמְּמִית אֲשֶׁר הִצְמִית
 30 חַיּוֹ בְּ- מַעַט שָׁנוֹת
 יֵשׁוּ חֶלְקוֹ בְּכַף צִדְקוֹ
 וַיִּשְׁבִּיעוּ מַעֲדָנוֹת
 אֲדוֹן רַחֲמִים אָבִי יְתוֹמִים
 הוּא וְדִין אֶלְמָנוֹת
 35 יָצוּ עָלָיו וְעַל-אֲבָלָיו
 שְׁלוֹם מִ- מְכוֹן מַעֲזָנוֹת
 וַיִּרְחַם וַיִּנְחַם
 הַסְּעָרָה הַעֲנָיָה :

סו' :

ואחי נאמני	מרעי ושבני
והגליתי ממשבני	אכה כהו עיני
אל בנותי ובני	ולא תוסיפו ראות פני
מהתבכו לפני	שובו לארמוני
כי יצאה בי יד אדני:	5 כי מר-לי מאד מקם

כי יום אסיפתי	אנושה מקתי
נטשתי את-נחלתי	עזבתי את ביתי
ערבה שמחתי	ועדי עד זאת נחמתי
וחסרו השבני	ונגזרה תאונתי
כי יצאה בי יד אדני:	10 כי מר-לי מאד מקם

בם לא צהלתי	בנים גדלתי
וגם ירחי-שנא הנחלתי	אף לרוק צמלתי
בשחת נטפלתי	ותחת עפרות אהלתי
יום התנצלתי	ולשאזל הובלתי
מעדי, עדני	15
כי יצאה בי יד אדני:	כי מר-לי מאד מקם

וּשְׂאוּ רַק שְׁלוֹמִי	סִפְדוּנִי עָמִי
כִּי נִכְמַר לֹא נַחֲמִי	לְצַעֲרֵי יְתוּמִי
שִׁבְתִּי אֶל-חֵיק אָמִי	וְאִין צֵאת נְבֵא לְמִקְוִמִי
וְחִשְׁדָּ אֹזֵר יוֹמִי	וְלִבִּית עוֹלָמִי

20

כִּי נִבְהוּ עֲנָנִי

כִּי-יֵצֵאה כִּי יִד-אֲדָנִי:

כִּי-מֵר-לִי מֵאֵד מִכֶּם

לא.

ק י נ ה.

כְּהִתוּדָ שְׂאֵגוֹתִי	יִכְלוּ כְלִיּוֹתִי
מִנֹּת מַעְצְמוֹתִי	אֵף כִּי תִדְבְּרֶנָּה שְׁפֹתִי
עֲרֹכוּ וְנִלְחֲמוּ	לְיָמִים כִּי קָמוּ
כְּאֲשֶׁם וַיִּתְּמוּ	עֲצָמֵי יַחֲמוּ
לְקַחַת נַפְשִׁי זָמְמוּ:	כְּהִנְסֶדֶם יַחַד עָלַי

5

לֵבִד שׂוֹד מְקוֹסְסֹת	הִילַל בַּיִת כְּנֶסֶת
נִסְ-שִׁבְטֵי מֵאֶסֶת	מִבְּחַר בְּדֵי מַטּוֹת
חֲטָאִים עָמְמוּ	לְאִילִים מֵאֵד רָמוּ
לְקַחַת נַפְשִׁי זָמְמוּ:	כְּהִנְסֶדֶם יַחַד עָלַי

עֲדָה אֶל זְקֵנֶיךָ	וְנִהְיֶה כְּקוֹל אוֹנֶיךָ
אֶל-תִּדְדֵם בַּת-עֵינֶיךָ	אֶל-תִּתְּנֵי שׁוֹנֵת לְךָ

10

חֲשָׁבוּ וְהוֹעֲמוּ
לְקַחַת נַפְשֵׁי זְמָמוּ:

לְצוּרָה מְשֻׁבָּחָה
בְּאַרְצֵי עַרְבָּה וְשׁוּחָה
שְׁחָרוּ וּגְזָעְמוּ
לְקַחַת נַפְשֵׁי זְמָמוּ:

בָּנִים עַל-אֲבִיכֶם
עֲשֵׂרֶת תַּפְאֲרֹתֵיכֶם
עֲזָרוּ וְנָהֲמוּ
לְקַחַת נַפְשֵׁי זְמָמוּ:

לְמֵאזְרוֹת נַעֲלָמוּ
בְּהִנְסָדָם יַחַד עָלֵי

יְיָ אֲנִי מְשֻׁפָּחָה
שְׁכָנְהוּ-לָהּ מִדְּבָר¹⁵
לְפָנַי רַקְמוּ
בְּהִנְסָדָם יַחַד עָלֵי

יְיָרִימוּ בְּנֵיכֶם
כִּי יָרַד מֵרָאשֵׁיחַיִּכֶם
שְׁעָרוֹ וְשָׁמוּ²⁰
בְּהִנְסָדָם יַחַד עָלֵי

לב.

קִינָה.

כָּרַגְע יַתֵּר שְׁנוֹתַי
לְהַזְכִּיר אֶת-עֲוֹנוֹתַי
מִחֲדָרַי מְשֻׁבָּנוֹתַי
לְבָנִי וְלִבְנֹתַי:

וְאֵשֶׁר לֹא סָחַדְתִּי
וְרַגַע לֹא עָמַדְתִּי

אֵיבָבָה סָקַדְתִּי
כְּבֹאֵד יוֹם סָקַדְתִּי
הִדְפַתְנִי בְּבִהְלָהּ
וְלֹא נִטְשָׁתִּי לְגַשְׁק

אֵיךְ אֲשֶׁר לֹא יִגְדַתִּי⁵
בְּאוֹ עָלַי בְּטַח

בֶּן-לֵילָה הָיִיתִי

בְּאֶפֶס יָד נִשְׁבַּרְתִּי

וְלִפְנֵי מְלֶאךָ מוֹת

וַיְתוֹמִים עֲזַבְתִּי ¹⁰

וְלֹא צִוִּיתִי עֲלֵיהֶם

וְנִדְחֹתִי וְנִדְחַסְתִּי

הַדַּפְתִּנִי בְּכַהֲלָה

וְלֹא נִטְשָׁתִנִי לְנֶשֶׁק

וּבֶן-לֵילָה אָבַדְתִּי

בְּאֵין מִשְׁמִיד נִשְׁמַדְתִּי

כְּשֶׁזָּה לְטִבַּח גִּעְקָדְתִּי

כְּנִים אֲשֶׁר יָלַדְתִּי

וַיַּמְעֲלֵיהֶם גִּפְרֹדְתִי

וּבְטֶמֶן שְׂאֹל יָרַדְתִּי

מִמְחֲדָרֵי מִשְׁכַּנֹּתַי

לִבְנֵי וְלִבְנֹתַי:

¹⁵ לֹא אֲלֵיכֶם כָּל-יַדְעֵי

הַיֵּשׁ יְתוֹמִים בֵּיתוֹמִי

לֹא הֶאֱמִינוּ וְאָמְרוּ

כִּי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה

וְלֹא עָנְנִי אֲדָנִי

וְסָר כַּהֲוֵי מַעֲלֵי ²⁰

וַיִּתְקַדְּרוּ שָׁמַי

וַגִּרְשָׁתִי בַחֲפוּזוֹן

הַיֵּשׁ מִכְּאוֹב כְּמִכְאֹבִי

וְלֹא נִטְשָׁתִנִי לְנֶשֶׁק

וְכֹל-אֲחִיזוֹתַי וְאָחִי

וְנִדְחִים כְּנִדְחֵי

הָעוֹד אָבִינוּ חֵי

כָּא מִשְׁחִית לְמִנוּחֵי

וְלֹא פָסַח עַל-פִּתְחֵי

וַיַּמְסוּ נִתְחֵי

וְאֶסְפוּ נִגְהֶם יִרְחֵי

מִקְנֵי וְאֶפְרוּחֵי

וְנִגְזוֹן בִּיגְזוֹנֹתַי

לִבְנֵי וְלִבְנֹתַי:

²⁵ אֵל תֵּאֵיצוּ לְנַחֵם

הַרְפוּ-לָהּ וְתִשׁוּמֶם

כִּי פִתְאֹם כָּא שִׁבְרָה

קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע

מִבְּקָה עַל-יְלִדְיָהּ

אֶלְמָנָה הֶאֱמָלָה

כִּי-נִפְשָׁה מְרָה-לָהּ

וּכְרָנַע סָר צֶלָהּ

נְהִי תִמְרוּרִים קוֹלָהּ

כְּנִפְלָ עֲמוּד אֶהְלָהּ

30 כִּי לֹא־כָל בְּנוֹתֶיהָ
וּבְנוֹתֶיהָ בְּנֵי מַחְלֵי
כִּי סָף בָּחִיר בְּנֵי אֶסֶף
אַהֲבָה שִׁירֹת הַיְכָלִי
וְלֹא נִמְשַׁתְּנִי לְנִשְׁק

נִהְפָּךְ לְמִסְפָּד מַחֹלָה
מוֹסִיפִים עַל־מַחְלָה
וְנֶאֱסַף מִשׁוֹשָׁה וְגִילָה
נִהְפָּכְו לְקִינֹתַי
לְבָנִי וְלִבְנֹתַי:

35 אֲבָדָה אֲבָן יְקָרָה
וְהִתְנַבְּרוּ כֹכְבֵיהֶם
וְהָאֶבֶל הַקְּדִירִים
וְהָאֲרוֹזִים הַגְּבֹהִים
הַחֲלִיפוּ אֶת־צְנִיפָם
40 וְמֵה־נֶּאֱמָחוּ לְכַבּוֹת
אַהֲבָה לְרֹאשׁ הַנֶּפְרָע
נִהְיִיתִי לְגִהְיֹתָם
וְשִׁבְחָתִי נִינֹתַי
וְלֹא נִמְשַׁתְּנִי לְנִשְׁק

מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחַת רָם
וְלֹא עָמְדוּ עַל־סִדְרָם
וְעַבַּ עֲבָרָה עַל־אוֹרָם
הִתְנַבְּרָ לִי הַדָּרָם
וְהִמְרִי אֶת־פְּאֲרָם
וַיִּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם
וְלִבְגַד הַנֶּפְרָם
וְנִחַלְתִּי בְעֵבוּרָם
וְזִכְרָתִי מִגִּנּוֹתַי
לְבָנִי וְלִבְנֹתַי:

45 מִי זֶה אָמַר וְתִי־
וְאֲשֶׁר יָדַע בְּאָבִיו
יַעֲזֶה מְלֶאכִי רַחֲמִים
וְאֶת־שִׁנּוּי תְּמוּנָתוֹ
וַיִּנְחַם לֵב אֲבָלָיו
50 וַיִּתֵּן כֹּפּוֹ עָלָיו
וַיְנַחַם הַשְּׁלוֹם
וַיִּלְקַץ יָמִים וַעֲמַד

הִי וְתִקּוּם גִּזְרָתוֹ
וַיִּצּוֹק נַפְשׁוֹ וַיִּצְרָתוֹ
לְסַכְּכָהוּ בְּאֲבָרָתוֹ
וַיִּתֵּן בְּפִרְתּוֹ
וַיִּבְנֶי וַיַּחְבֹּרָתוֹ
עַד עֲבוּר עֵת עֲבָרָתוֹ
בְּמִנוּחַת קִבּוּרָתוֹ
בְּחִדְשׁוֹ אֶת־גְּבוּרָתוֹ

בְּהַקִּימוֹ מִשְׁכַּנּוֹתַי וְשָׁב שִׁיבַת אֲרָמְנוֹתַי
וְלֹא נִמְשַׁתְּנִי לְגִשְׁק לְבָנִי וְלִבְנֹתַי:

לג.

קינת.

הִיָּה בְּתֵי הַשְּׂכַחַת מִשְׁכַּנְךָ
כִּי לִשְׂאוֹל נָסְעוּ נִשְׂאֵי אֲרוֹנְךָ
וְאִין חֲלָקֵי מִמֶּךָ רַק זְכָרוֹךָ
וְאַחֲזִין אֶת-עֲפָרוֹת צִיּוֹנְךָ
עַתָּה אָסוּר לִשְׂאוֹל שְׁלוֹמְךָ וְאִינְךָ 5
כִּי הַמָּוֶת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינְךָ:

בַּת מוֹצֵאת מִתְּדַר הַזֶּרְתָּה
אִיךָ אֶחֱיָה וּמִנְפָשֵׁי נַגְדָּתָה
צוּר אֲבָקֶע עַת אֲרָאָה צוֹרְתָה
אִיךָ תִּשְׁנֶה לְבָנָה מִתְּדַרְתָּה 10
שֵׁם בְּשִׂאוֹל אֲרָאָה יוֹם חַתֻּמָּתָה
אִיךָ תִּשִּׁים גּוֹשׁ עֶפֶר חֶסֶתָה
וְאִיךָ מִתְּקוּ לָהּ רַגְבֵי קִבּוּרְתָה
מֵר לִי מֵר בְּתֵי עַל-חֶסֶרְוֹנְךָ
כִּי הַמָּוֶת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינָה: 15

שׁוֹשָׁנָה בְּלֹא עֵתָהּ נִקְטָפֶת
אֲשֶׁר צִלְמָהּ בֵּין עֵינֵי מִטְפֶּת
אֵיךְ דְּמָעָה בְּנֶהֱרַר שְׁמֵפֶת
אֵיךְ בֵּת עֵשׂ בְּחֵיק עֶפֶר נֶאֱסָפֶת
וְאֵיךְ חֲמָה בְּרַמָּה מִתְעַלֶּפֶת²⁰
וְחִבְלֵי שְׂאוֹל עַל-רֹאשָׁהּ מְצַנֶּפֶת
הִיא בְּתֵי אֵין דִּן לְמוֹזֵר דִּיגָד
כִּי הַמֶּנֶת יִפְרִיד בֵּינֵי וּבִיגָד:

קוֹל בְּחוֹלָה שְׁמַעְתִּי לֹאִם שְׁכוּלָה
הִרְפָּה-לָהּ כִּי-נִפְשָׁה מְרַה-לָהּ²⁵
כִּי מָוֶת בְּחִלּוּנֶיהָ עָלָה
עִם גְּזֵרַת כְּבֹדָהּ כְּבוֹדָהּ גָּלָה
וַיִּהְיֶה שְׁמִחְתָּהּ לִילָלָה
יוֹם נִעְקְרָה נֶפֶשׁ בְּלֹב שְׁתוּלָה
מָה אֲזַעֵק בְּתֵי וְאֲזַנֶּךָ עֲרָלָה³⁰
וְלַעֲנֹתַי מָלָה אֵין בְּלִישׁוּנֶךָ
כִּי הַמֶּנֶת יִפְרִיד בֵּינֵי וּבִיגָד:

הִיא בְּתֵי הַכְּרַע הַכְּרַעַתִּי
אוֹי אִמִּי אוֹי לִי כִּי יִלְדֵתִי
אֵךְ הַיּוֹם אֵיךְ מָאוֹס מֵאִסְתִּי³⁵
כִּי לְכַבֹּד מָוֶת גְּדַלְתִּי
בְּהִיגַע תֵּד לְנַפְשִׁי שְׁלַחְתִּי

וּבְעֶמְטָת עֶפֶר עֲמַרְתָּנִי
 וּבְקַפְת אֲבִדוֹן הוֹשַׁבְתָּנִי
 בְּעַל בְּרַחֵף אָמַת כִּי לֹא כִרְצוֹנֵךְ ³⁵
 כִּי הַמָּוֶת יִפְרִיד בֵּינִי וּבִינְךָ:

הַגִּזֵר נֶאֱמַר גְּזֹרֹתָיו
 אֶת-חֲבֻלָּה וְפִיל בְּנַעֲיֻמוֹתָיו
 וְרַב מְהִיּוֹת קֶצֶפוֹ עַל-צַבָּאוֹתָיו ⁴⁰
 וַיִּנְחֵם וַיַּעֲזֵר מִגְּפוֹתָיו
 וַיִּנְחֵם לִבָּב מִקְזֻרוֹתָיו
 לִקְצֵץ יָמִין וּקְיֹצֵף בְּטַל אֹזְרוֹתָיו
 גַּם יִתְמָךְ בְּיָמִין צְדָקוֹ יִמְיָךְ
 כִּי הַמָּוֶת יִפְרִיד בֵּינִי וּבִינְךָ:

לה.

קינה.

	----- -----
וּסְפַק עַל-יָרֵךְ	שׁוּבָה עֲבֹד עוֹלָם
תִּצַּא מִסְפָּרֵךְ	אִם לֹא עֲתָה סְתִי
בְּלִבְבְּךָ מַךְ	אִיךָ לֹא יָבִיא מָוֶת
קוֹם חֲזַק בְּרֵךְ	קוֹמָה מֵה-לֵךְ נִרְדָּם
מִשָּׁף הַדְרָף:	הַרְבֵּה צָדָה כִּי רַב ⁵

אֲשֶׁר אֵין לְאֵל יָדוֹ
עֲפָר מֵעוֹדוֹ
הַכֹּל לִיסוּדוֹ
וְקָרֹב יוֹם אִידוֹ

נָחַשׁ עַל־דָּרְדָּר:

מֵה־תִּקְנֹת בֶּן־מָנוֹת
רִיחַ שֶׁבֶן בְּתִי
וְהִזְמַן עָרַב לְהִשְׁיֵב
יִסִּיתוּהוּ יְמֵי הוֹדוֹ

10 מוֹתוֹ אֲרַב לְנִגְדוֹ

מֵתִים נִמְשָׁקֶת
בְּתִי מֵהַפֶּסֶת
נִחְפֹז לְלֶכֶת
הַמִּתְהַפֶּסֶת

נָצַב בְּדָרְדָּר:

נָפֵשׁ אַחֲרֵי פָּגְרִים
בְּלוֹאָה בְּקִבְרֵי תַאֲוָה
עָשִׂי לְבֵיתְךָ בֵּי גוֹפְךָ
וְגוּרֵי לֵהֵט תִּרְבֵּב

15 לְשֹׁמֵר עֵץ הַחַיִּים

שָׁמְעוּ וְתִמְהוּ
בְּתוֹדוֹ וְבִדְוֹ
מְזוֹר לֹא נָהוּ
וְקַט יִתְמַהֲמְהוּ

אָסוֹן בְּדָרְדָּר:

בְּגִי חֲלוּף הַיּוֹם קָצָר
אֵיכָה תִּבְקָשׁוּ מְנוּחָה
יָמִים אִם תִּמְלִיכוּ
יִשְׁעֵת וְיִמְשִׁכוּ

20 וְלִמְחָר וְקָרְהוּ

לה.

קינה.

בַּת-גְּדִיב חֲגֵר־שֶׁק עַל-בַּעֲלָהּ
סָר צִלָּהּ פִּתְאֹם וְשָׁדָד אָהָלָהּ
לֵב שִׁמְעָה נִקְרַע בְּתַמְרוֹר קוֹלָהּ
כִּי מֵאֲנָה לְהִתְנַחֵם מֵאֲבָלָהּ
הֲרַפְּהָ-לָהּ כִּי נִפְשָׁה מְרָה-לָהּ: 5

יֹזֵם גִּדּוֹ יַחֲשֹׁף וַיְהִי גִלְמוֹד
סָף חֲכָם וְאֲבָלָה מִשְׁנָה וְתִלְמוֹד
אֵיךְ יַעֲמֵד בֵּיתָם מֵאֵין עֲמוֹד
הַמֵּאֲשֵׁר בְּכָל-מַעֲלָלָיו וְחֲמוֹד
וּמְנוֹרָה מְהוֹרָה זָהָב בְּלָהּ: 10

הָאָרֶץ אֲכָלָת יִשְׁבִּיָּהּ
אֵיךְ טָמְנָה בְּעַפָּר בּוֹזְכִיָּהּ
אֵל יֵאֱמָן בָּהּ לֵב תּוֹשְׁבִיָּהּ
כִּי תִכְנֹד בְּאֲהָבִיָּהּ כְּאִיְבִיָּהּ
גַּם הִגָּה לְמַחֵר אֲנִי קְרוֹא-לָהּ: 15

ראש פְּנֵה פְּנֵה וְשָׁב לְאֲדָמְתּוֹ
אֶת-נַפְשׁוֹ שָׁם לְאֵל תְּרוֹמַתּוֹ
שָׁמַיִם אָהָבוּ אֶת-נַשְׁמָתּוֹ
וְאֲדָמָה חֲמָדָה אֶת-גּוֹפְתּוֹ
וַתִּקְרָא אֹתוֹ לְשֵׁבֶב אֲצִלָּה: ¹⁵

הַגִּזֵּר וְאִין מִסַּר גְּזֻרֹתָיו
עַל-קִבְרוֹ וְשָׁבִיב מֵל אֹזְרוֹתָיו
וְלֹאֲבָלָיו וְרִבָּה נְחֻמֹּתָיו
וְאֶת-נַפְשׁוֹ יִנְחָה עַל-מְנוּחָתּוֹ
הַמְּנוּחֹת הַרְאִיזוֹת לְתַת-לָּהּ: ²⁰

לו.

קינה.

אִיךָ בַת-עֵינִי כָּל-הַיּוֹם בּוֹכִיָּה
וְעַדֹת הָאֵל סַעְרָה כְּאֵנִיָּה
כִּי אֲבָדָה תּוֹשִׁיָּה:

אֵלֵי אֵל תּוֹרָה שֶׁהִלְכָה לְבֵית צִיָּה
⁵ וְחִקְמָה נִסְעָה אֶל-אֶרֶץ שׁוֹאָה וְשֹׂאִיָּה
וְצִדֵק חִלַּף אֶל-אֶרֶץ נִכְרָיָה:

בְּכָל-מַר מִסִּפְדַּת אֲנִיָּה וְאֲנִיָּה
וְהִתְלַמְּדִים יִשְׂאוּ קוֹל נְהִי נְהִיָּה
וּבְכָל-לֵבב פָּצַע וּמָכָה מְרִיָּה:

10 יוֹם כִּי רָמָה יַד חֲנֻף וְרָמִיָּה
וְרַב הַסִּפְק בְּעֵדַת אֵל וְתַעֲזֶה
וְתִתְּנֵה מִתַּם עֵרֶם וְעֲרִיָּה:

אָמַת גּוֹפְתוֹ נִתְּוֶנָה בְּרִגְבִי נְשִׂיָּה
וְשׁוֹב הָעֶפֶר עַל-הָאָרֶץ כְּשִׁהְיָה
וְרוּחַ שָׂבָה לְגִזְרֹתֶיהָ הַנִּקְרָה: 15

לו.

קינה.

אָהָה נִבְקַע תְּהוֹם רִבָּה
לְכַתֵּם מִזֶּבֶד אֲשֶׁר אָבֵד
אָב גִּדְלָה גִּת בֵּית
אֵילַת הַשֶּׁחַר
כִּי נִפְרְדָה מֵעָלְיוֹ 5
וּבְכִים יִהְיוּ גִלְיוֹ
וְנוֹאֵשׁ מִנּוּ בְּעָלְיוֹ
מְנוּחַת חֵן בְּאֵדְלְיוֹ
לְגִדָּה אֵשׁ בְּכִסְלְיוֹ
וְלֹא-יִסְפָּה שׁוֹבֵב-אֵלָיו:

אָהָה קוֹל שְׂאוֹן מַעִיר
לְגִן נְעוּלָה אֲשֶׁר גָּלָה
אֲחוֹת חֲמָה אֲשֶׁר פִּתְּאָם
וְשִׁיר הַיִּבְלָה בְּמַר וַיִּלֵּל
וּבְשִׂאוֹל קִבְרֵי הַיִּלֵּל
שְׂאוֹל יִפְעֲתָה חֵלֵל

וְאָב הוֹחִיל רְאוֹת אֹרֶה
יִמֵן לְזָמַן לְחַיִּי¹⁰
וַיֵּשֶׁב בְּדָד וַיִּדַּם

וְקָנָה יוֹם וְהִגִּיה לַיִל
וְלֹאֲלֹהֵיו יִתְחַלֵּל
כִּי נָטַל עָלָיו:

אָהָה בְּמִי יוֹנְתִי
מִמָּהְרוּ מִרְקֻבוֹת אִידָה
אִיךָ שָׁבְתָה אָב וְאִם
אָהָה נִפְּן אֲדַרְת¹⁵
בְּקִבְרָה נִשְׁפְּכָה נַפְשִׁי
עַד אֲשֶׁר תִּבְקַע אֶרֶץ
וְלֹב יִמְאֵן לְהִתְנַחֵם

אֲשֶׁר בְּכַד מְאֹד חָלָה
וְאַחֲרָיו פִּעְמֵי צָרָה
הִתְשַׁבַּח בְּתוֹלָה עֲרִיָה
אֲשֶׁר תָּם וְאַמַּת פָּרְיָה
וְעוֹד לֹא-אֲמָרָה דְּרָה
בְּאַנְחָתָהּ וְרַב בְּקִיָה
עַדִּי יִמַּס בְּגִחְלָיו:

הֲרוּמַמְתִּי וְגִדְלַתִּי
בְּיָדֶי תוֹף שְׂאוֹל אֶקְבֹּד²⁰
וְעִפְרָה אֶל-חֵיק עֶפֶר
וְעַמּוּד בֵּית נְהָרִם
וְאִין רַעֲי לְכַד דְּמַעֲי
לְחִבֵי מְתָקוּ מִימִי
וְלִי וְאוֹת מְעִיל מְדָרוֹת²⁵
יוֹם הוֹסֵר בְּסוֹת שִׁשׁוֹן

וּמַעְמְלִי הִזָּה חֲלָקִי
בּוֹכֵב נִשְׂאָה חֲשָׁקִי
שְׁלַחְתִּיָּהּ מִחִיקִי
וְאִין מִי יִתְזַק בְּדָקִי
בְּרִיתוֹ עִמִּי וְחֲלָקִי
אִיךָ אֶחֱדֵל מִמְּתָקִי
וְאִיךָ אֶסִּיר אֶת-שִׁקִּי
וַיִּגְזֵן סָחֵב שׁוֹלָיו:

רוּחַ מִבְּנֵה יִגְזֵן
וּפְתָאֵם בָּא כְּשׁוֹמֵ שׁוֹמָה
כִּי לְכַבוֹת גַּר בְּנֵי

אָהָה עַל-פְּנֵי עֶבֶר
לֹא לְזָרוֹת וְלֹא לְהֶבֶר
בֵּיתִי תוֹף שְׂאוֹל נִקְבֹּר

³⁰ וְעִפְרַת אֶהְלִי גִתִּן
 מֵה-אוֹחִיל וּמֵאֵת אֵל
 אֲבָל אֶצְדִּיק מִשְׁפָּטוֹ
 בְּעַד עֶסֶר וְעֵי מִדְּבַר
 אֲמַת יִצְאָה הַדְּבַר
 כִּי בְצַדִּיק תִּגְמָלוּוֹ:

³⁵ הַגִּזֵּר וְהַמְקִיִּם
 יְלֹנָה בְּלִוְיַת חֵן
 וּבְצִרוֹר חַיִּים נִפְשָׁה
 וְעִנְתָּה-בָּהּ צְדָקָתָהּ
 וַיִּגְזֵן מֶלֶךְ כְּאֵב
 וַיִּשְׁלַם נְחוּמִים
 וְהַמּוֹזֵב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה
 וּבְצֵל כְּנָפָיו תִּחְסֶה
 עַדִּי כִּסְאוֹ תִּנְשֵׂא
 לַיּוֹם אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה
 בְּדַבַּר נַחֵם יִמְסָה
 אֶל-עַמּוֹ וְאֶל-אֲבָלָיו:

לח.

קינה.

עַל-מֵה-זֶה רַעִי
 וּבְנַחַל יִזְלוֹ דְמַעִי
 וְאֶקְרָא בְּרַב חִילִי
 רֵאשֶׁה אֲדַגִּי כִּי-צִר-לִי
 יְקוֹד אֵשׁ בְּלִבִּי
 וְעִתָּה הוֹאִילוֹ פְּנוּ-בִי
 גִפְלוֹ מִחֲמַדִּי
 וְרַסּוּ יָדַי
 וַיְצַעֲדֵי צָרוֹ:
 יְקוֹד אֵשׁ בְּצִלְעֵי
 וְעֵצְמִי וַיְהִרֵוּ
 כִּי שָׁמַם אֶהְלִי
 מֵעֵי חֲמַרְמָרוֹ:
 לִשְׂדֵי אָבִי אֲהוּבִי
 אִם-יִשׁ מִכְּאוֹב כְּמִכְּאֵבִי
 וַיְצַעֲדֵי צָרוֹ:

פתאם בא שדי וכבדה מאד ידי
 ונלה מני כבודי וגשפך לארץ כבדי
 10 וכלו בליותי בחיקי ועצמותי כמזקד נחרו:

ואריד בהנתי לזמן לעמתי
 בצר קם הרבה מגמתי ושפך לארץ מררתי
 ולעצם יגוני נחלי עיני בדם לפי יגרו:

מאד חבלה רוחי ואריד במר שיחי
 בשמעי קול צעקת אחי צר-לי עליך אחי
 15 איכה מרצתך אסבל בשאתך ימי עברו:

למ.

קינה.

ידי מר לי מר לכן שעו מני
 אמרר בבכי ואלזן על-זמני
 אשר הגוף חרבו לגדע את-קרני
 להזכיר את-עוני ולהטית את-בני:

5 אהה מצי מצי ליוצא ממצי
 במר יהמו עלי ואשחה בדמצי
 לבתם הנלקח וילד שעשוני

ומי-יתן מותי אני תחמיו רְעִי
 בכֹּזר מִנֶּת גְּלוֹי מִבֵּין אֲרוּעֵי
 ואין צָרִי לִנְגְעִי עַד-אֲרֹד אֶל-בְּנֵי:

10

(השאר חסר)

מ.

קינה.

לַיְעֲלֵת-חַן תִּמְהָה אֲשֶׁר סָפָה וְתִמְהָה
 בְּאֲזֵנֵי קוֹל דְּמָמָה מִתַּחַת הָאֲדָמָה
 אֲשֶׁר הוֹרִידוּהָ שָׁמָּה:

אָבִי וְנַחֲמֵי וְאֲחֵי שְׂבַחוּנֵי
 וְכֹלֶם דְּחוּנֵי לְצִיָּה וּמִשְׁמָה

5

נשמה נשמה

לְשַׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אֲמִי וְאָחֵתִי לְרַמָּה:

פִּתְאֹם נִקְרָאתִי לְשׁוֹם שְׂאוֹל בֵּיתִי
 וְהִגְלָה הִגְלָתִי וְלִבְכוֹר מִנֶּת נִשְׁאֵתִי
 אוֹיְלֵי כִי-גְדַמְתִּי

10

וְלִבְשָׁתִי תַרְדּוֹת מִקּוֹם בְּגָדֵי חֲסָדוֹת
 וְתַחַת שֵׁשׁ וְרַקְמָה:

וַיִּתְּפָרְקוּ עֵגוּלֵי
וַקְשֵׁרֵי וְכֹלֵי
גַּם יָבֹכּוּ עַל-בְּתוּלֵי 15

בְּכֹלֵי סִגְרֹתַי
וּבְמַתִּים בְּרַתִּי
וְלֹא אֲדַעַה עַל-מָה :

שָׁמְעוּ מִיָּדַעִי
מָה עֲצָמוּ נִגְעֵי
הַדְּשִׁים לְרֹגְעֵי
וְגַר מִדְּמַעִי
וְאִשׁ תִּזְכֹּר בֵּין צַלְעֵי 20

וְאוֹחִיל וְאִין מִסְעֵד
וְצָרִי אִין בְּגִלְעָד
וְרַפָּא אִין שְׁמָה :

הֲלֹא הַבֵּל הַבֵּל
כָּל-יֹשְׁבֵי חֵבֶל
רָגַע קְצִיץ נָבֵל
מִבֵּית כְּנֹזֵר וְנָבֵל
לְלֶקֶת אֶל-בֵּית-אָבֶל 25

וְשָׁבוּ הַשְּׂמֻחֹת
צְוֹחֹת וְאַנְחֹת
וְעֲצָה וּמִזְמָה לְבוֹשָׁה וּכְלָמָה :

אָמְרוּ לְכָל-שְׂאֵל
הִיא בַת יִרְאָה הָאֵל
כְּבוֹדָה כְּבָנוֹת אֲרִיאֵל
לְתַנּוֹת עִם פּוֹכְבֵי אֵל
תִּלְכְּנָה כְּנֹת יִשְׂרָאֵל 30

בְּקוֹל מִסְפָּד וְקִינָה
כִּי שָׁכְנָה עֲנָנָה
וְהִסְפְּרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחֲמָה :

גַּחַל יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁטַפְנִי
וְשַׁחַל יִשְׂרָאֵל וְאִמִּי עֲזֹבוּנִי
וְאֲדֹנָי יֹאסִפּוּנִי

35

וְצָרִי יִזְעוּ וְשֹׁמְרֵי יָנְעוּ
וְגוֹיָה תִּמָּה נִשְׁמָה נִשְׁמָה:

קְרָא מִמְּעוֹנָיו שְׁלוֹם לְהַמְזוֹנֵי
יֵאֵר אֶת-פָּנָיו וְתִהְיֶה לְפָנָיו
מוֹצֵאת שְׁלוֹם בְּעֵינָיו

40

וְנָם לְאַבְלֵיהָ וְשֹׁמְמִים עָלֶיהָ
יִשְׁלַם נִחְמָה:

מ.א.

קינה.

גַּלְמוּדָה אֲשֶׁר פִּתְאֹם סָר צִלָּהּ
עַל-בַּעֲלָהּ בְּמַרְר בְּבִכֵי קוֹלָהּ
אִיךְ תֵּאֵיץ לְנַחֲמָה מֵרַב אֲבָלָהּ
הִרְפָּה-לָהּ בִּי-נַפְשָׁהּ מְרַה-לָּהּ:

5 אִיךְ אֶתְמוּל אִם-הִבְנִים שִׁמְחָה

הִיא הַיּוֹם מֵרַת לֵב נֶאֱנַחָה

בִּי חֲמַדַּת עֵינֶיהָ לְקַחָהּ

וּמִתְפַּיֵּךְ שִׁמְחָתָהּ לְצִוְחָהּ
עִם בָּנוֹת לְמֵאֹד מְרֻבָּה קָרְחָהּ
10 בִּי כַּיִם שִׁבְרָהּ מִי יִרְפָּא-לָהּ:

אָבִינִי הַשְּׂכַח לְבָךְ חֲנוּת
לְבַל תִּזְכֹּר יְתוּמָיִךְ הָאֲנוּנוֹת
אֲחֵרֶיךָ הַגִּים בְּדִוְגָה וְקִינּוֹת
צַעֲקוֹתֵם אוֹלֵי תוֹאִיל לְעֲנוֹת
15 וְאַל מְנַתֵּךְ שִׁית נָא לְבָךְ לְחִילָהּ:

מֵאַחֲרֵי לֶכֶן שִׁבְנָה בְּנָתִי
בִּי כְּבָדוֹ מִדְּבַר שְׁפָתוֹתַי
קוֹל קוֹרָא אוֹלֵי מֵעַם אֲבוֹתַי
לְלֶכֶת אֲלֵיהֶם אֶל-קְבֻרוֹתַי
20 מָה אַעֲשֶׂה וְהִנְנִי שִׁים סְבִיבוֹתַי
וְהֵאדְמָה תִּקְרָא לְשֹׁכֵב אֲצִילָהּ:

מב.

קינה.

יֶלֶד נְחֻמָּה מְחִיק יוֹלֵד עַל-מִפְקְדוֹ בְּחִילָהּ וְסֹלֵד
לֵאמֹר יֵאבֵד יוֹם אֲוִלֵד מִי יִמֵן לֹא אֶרְאֶה חֵלֶד
וְלֹא אֶרְאֶה בְּמוֹת הַיֶּלֶד:

אִיךְ פִּתַּע פִּתְאֹם שְׂכַלְתִּי בֶּן אֲשֶׁר נִדְלַתִּי וְרוֹמַמְתִּי
 5 בָּרַנִּי בְּעֶפֶר עוֹלַלְתִּי כִּי מִיַּפְעֵתִי הִלַּלְתִּי
 לְהִתְפָּאֵר בּוֹ יִחְלַתִּי בּוֹ בְיוֹם הַתְּהַלְלָתִי
 וְלֹא יָדַעְתִּי מֵה יוֹם יֵלֵד:

חָנְנִי חָנְנִי אֲתָם רָעִי כִּי לָקַח אֲדָנִי מִבֵּין זֵרְעֵי
 אֹרֶץ עֵינִי וַיֵּלֶד שְׁעֵשְׂעֵי וְטִהַרְתִּיהוּ בְּמִימֵי דְמָעֵי
 10 וְאֶקְבְּרֶנּוּ בִּינֹת צִלְעֵי מִדֵּי דְבָרָי בּוֹ לְרַגְעֵי
 לִבִּי לִבִּי מֵעֵי מֵעֵי מֵת לִבִּי כִּי מֵת הַיֶּלֶד:

קִינָה.

(בלשון מליצה).

מג.

שִׁמְעוּ מַלְכִּים, וְהֵאזִינוּ נְסִיכִים, וְהִתְמַהוּ תַמְהוּ,
 וְאֵל תִּגְבְּהוּ, כִּי הַיּוֹם קָצַר, וְהַמְקוֹם יָצַר, וְהַנֶּגֶשׁ יִפְצַר,
 לְהִדְרֵף חַיִּים מִמַּצְבַּתְּם, וְלִהְעַמִּיד אַחֲרֵיהֶם תַּחְתָּם, דוֹר
 הַיּוֹלֵךְ, וְדוֹר מַלְךְ, רֵאשִׁיתוֹ הַבֵּל, וְאַחֲרֵיתוֹ אֲבֵל, תַּחֲלַתּוֹ
 5 תִּהְיֶה, וְסוּפוֹ בָּהוּ, הַמֵּת אֹזְרָה וְהַחַי תּוֹשֵׁב, זֶה יֹשֵׁב זֶה
 לֹא שָׁב, וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁמֶשׁ זֹרַחַת, וְנִפְשׁ
 בְּרַחַת, וְתִקְרַב לְשַׁחַת. אֵינְךָ חֲכָמָה — וְאֵינְךָ עֲצָה, וְאֵינְךָ
 מִזְמָה — וְאֵינְךָ מְלִיצָה, כִּי עַתָּה לְתַפְרֵךְ וְעַתָּה לְקַרְעֵךְ, אֵינְךָ
 לְהוֹסִיף וְאֵינְךָ לְגַרְעֵךְ, זֶה נִפְעַל וְקִדְמוֹ מִפְעֲלֵי אֵל, וְמֵה
 10 נוֹעֵץ וְהַעֲצָה יַעֲוֶצֶה, חֲכָמִים יָמוּתוּ, וְגִבּוֹרִים יִצְמָתוּ,
 וְעֹשִׂים יִכְרַתוּ, וְיִקְרַךְ פְּדִיוֹן נַפְשָׁם וְחִדְלָם לְעוֹלָם. בְּיוֹם

המות, ובמקום הצלמות, ישתה המלך והחלך, והאזרח
וההלך, והסכך—והמסכך, וישוב העפר אל הארץ כשהיה.
15 וישוב הפקדון, אל האדון, ומה בצע בחיים, ובימים
מנויים, ובכל רגע— נגע, ועם פשע— פשע, ולשון הזמן
מכה, תשב אנוש עד דכא, ונפלו הכל בחכה, ויאמר לו
איכה, ואולם אשרי הירא, מקול הקרא, ויאמר שובו בני
אדם, כי לא לעמל יולדו, לא לתהו נעבדו, ואין לעמלם
תנובה, כי אם התשובה, הן בעון הדור, נאסף האור,
20 אילי הצדק נחלפים, ואנשי חסד נאספים, עמוד החכמה
נפל, ומסעד הזמן שפל, האדם הגדול בענקים, נכד
הצדיקים, המאיר המזהיר, נעתר ומעתיר, הקשר והמתיר,
המדת החכמים החסידים, והתמימים העומדים—בפרצות,
יודעים לעתר ולרצות, הוא כבוד גדלת קדשת מעלת
25 מורנו ורבנו פלוני, רוח ה' תניחהו, בגיע תחת כנפי
השכינה יסככהו, ענני חנינה יסוכבוהו, מלאכי שלום
יקרבוהו, מליצי רחמים ירחמוהו, בבתי החמלה יפגיעוהו,
ובמקום מנוחה ירגיעוהו, יגדיר האל נשמתו יחליץ
עצמותיו, יבוא שלום ינוחו על משכבותיו, אכ"ר.

לְכַבֹּת עֲנוּתְךָ אֲנִי תַנִּים וְעַת אֶחָלֵם
שִׁיבֵת שְׁבוּתְךָ אֲנִי כְנֹזֵר לְשִׁירוֹךְ:
(רִיחַ, צִיּוֹן הֲלֹא תִשְׁאַלִי).

א.

לכבוד אדמת הקדש.

לְבִי בְּמִזְרַח וְאַנְכִי בְּסוֹף מַעְרָב
אֵיךְ אֶמְעָמָה אֶת אֲשֶׁר אֶכַל וְאֵיךְ יַעֲרֹב
אֵיכָה אֲשַׁלֵּם נְדָרֵי וְאַסְרֵי בְּעוֹד
צִיּוֹן בְּחֶבֶל אֲדוֹם וְאֲנִי בְּכַבֵּל עֶרֶב
יִקַּל בְּעֵינַי עֹזֵב כָּל-טוֹב סִפְרָד כְּמוֹ⁵
וְיִקַּר בְּעֵינַי רְאוּת עִפְרוֹת דְּבִיר נְהָרֵב:

ב.

נכבדות ידבר בשבחה ארץ ישראל, תכונותיה ומעלותיה.

צִיּוֹן הֲלֹא תִשְׁאַלֵּי לְשָׁלוֹם אֲסִירֶיךָ
דְּרָשֵׁי שְׁלוֹמֶךָ וְהֵם יִתֵּר עַדְרֶיךָ
מֵיָם וּמִזְרַח וּמִצְפוֹן וְתִימָן שְׁלוֹם
רְחוֹק וְקָרוֹב שְׂאֵי מִכָּל עִבְרֶיךָ

5 וּשְׁלוֹם אָסִיר תִּמְאֶנָּה נוֹתֵן דְּמַעְיוֹ כְּמַל-
 חֶרְמוֹן וְנִכְסֶיךָ לְרַדְמָם עַל-הַרְרִיךָ
 לְבַבּוֹת עֲנוּתֶךָ אֲנִי תַנִּים וְעַת אֶחְלַם
 שׁוֹבֵת שְׁבוּתֶךָ אֲנִי כְּנוֹר לְשִׁירֶיךָ
 לְבִי לְבֵית אֵל וּלְפָנֶיךָ מֵאֵד יְהִמָּה
 10 וּלְמַחְנֵים וְכֹל פִּגְעֵי מְהוֹרֶיךָ
 שֵׁם הַשְּׂכִינָה שֶׁכַּנָּה לְךָ וְהִזְעִירֶךָ
 פֶּתַח לְמוֹל שְׁעָרֵי שַׁחַק שְׁעָרֶיךָ
 וְכַבּוֹד אֲדָנִי לְבַד הָיָה מְאוֹרֶךָ וְאִין
 שְׁמֵשׁ וְסֹהַר וְכוֹכָבִים מְאִירֶיךָ
 15 אֶבְחַר לְנַפְשִׁי לְהִשְׁתַּפֵּךְ בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר
 רוּחַ אֱלֹהִים שְׁפוּכָה עַל-בְּחִירֶיךָ
 אֶת בֵּית מְלוֹכָה וְאֶת כֶּסֶף אֲדָנִי וְאִם
 יִשְׁבוּ עֲבָדִים עָלַי כְּסֵאוֹת גְּבוּרֶיךָ
 מִי-וְתִגְנִי מִשׁוֹמְטֵי בְּמִקּוֹמוֹת אֲשֶׁר
 20 נִגְלוּ אֱלֹהִים לְחַזִּיךָ וְצִירֶיךָ
 מִי יַעֲשֶׂה-לִי כְּנָפַיִם וְאַרְחִיק נֶדֶד
 אֲנִיד לְבַחְרֵי לְבָבִי בֵּין בְּתִרֶיךָ
 אֶפֶל לְאִפִּי עָלַי אֶרְצֶךָ וְאַרְצָה אֶבְ-
 נֶךָ מֵאֵד וְאַחֲזִן אֶת-עַפְרֶיךָ
 25 אֶחָ בִּי בְּעַמְדִי עָלַי קְבֻרוֹת אֲבוֹתַי וְאִשׁ-
 תּוֹמֵם בְּחִבְרוֹן עָלַי מְבַחֵר קְבָרֶיךָ
 אֶעֱבֹר בְּיַעֲרֶךָ וְכִרְמֶלֶךָ וְאֶעֱמִד בְּגִל-
 עֲדָךָ וְאֶשְׁתַּמְּטָה אֵל הַר עֲבָרֶיךָ

הר העברים והר ההר אשר-שם שני
 30 אורים גדולים מאירך ומזריךך
 חיי נשמות אור ארצך וממר-דרור
 אבקת עפרך ונפת צוף נהרך
 ינעם לנפשי הלוח ערם ויחה עלי
 חרבות שממה אשר היו דבירך
 35 במקום ארוגך אשר נגנו ובמקום ברו-
 בך אשר שקנו סדרי חכריך
 אגז ואשליך פאר גזרי ואקב זמן
 חלל בארץ טמאה את-גזירך
 איך יערב לי אכל ושתות בעת אחזה
 40 כי יסחבו הכלבים את-כפירך
 אז איך מאור יום יהי מתוק לעיני בעוד
 אראה פפי ערבים פגרי נשריך
 בום היגונים לאט הרפי מעט כי כבר
 מלאו כסלי ונפשי ממרוזיך
 45 את אנקרה אהלה אשתה חמתך ואז-
 בר אהליבה ואמצה את-שמריך
 ציון כלילת גפי אהבה וכן תקשרי
 מאז וברך נקשרו נפשות חכריך
 הם השמחים לשלוחך והכאבים
 50 על-שממותך ובעים על-שברך
 מבור שבי שאפים נגדך ומשתחיים
 איש ממקומו אלי נבח שעריך

עֲדָרֵי הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר גָּלוּ וְהִתְפַּזְרוּ
 מֵהָר לְגִבְעָה וְלֹא שָׁכְחוּ גְדֻרֵיךָ
 55 הַמְחֻזְקִים בְּשׂוֹלֵיךָ וּמִתְאַמְצִים
 לְעֹלֹת וְלֶאֱחֹז בְּסִנְגֵי תַמְרֵיךָ
 שֶׁנֶּעַר וּפְתָרוֹם הֵנְעֲרִכּוּךָ בְּגִדְלָם וְאִם
 הַבָּלֶם יִדְמוּ לְתַמְיָךָ וְאוֹרֵיךָ
 אֶל-מִי יִדְמוּ מִשִּׁיחֵיךָ וְאֶל-מִי נְבִי-
 60 אֵיךָ וְאֶל-מִי לְיוֹנֵךָ וְשָׂרֵיךָ
 וַיִּשְׁנֶה וַיַּחֲלֶף כְּלִיל כָּל-מַמְלָכוֹת הָאֲלִיל
 חֲסִנְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נְזִרֵיךָ
 אֵיךָ לְמוֹשֵׁב אֶלְחֵיךָ וְאִשְׁרֵי אָנוּשׁ
 יִבְחַר יִקְרַב וַיִּשְׁבֵּן בְּחֻצְרוֹיךָ
 65 אִשְׁרֵי מַחֲבֵה וַיִּגַּע וַיִּרְאֶה עֲלֹת
 אוֹרֶךָ וַיִּבְקָעוּ עָלָיו שְׁחָרֵיךָ
 לְרֹאוֹת בְּטוֹבַת בְּחִירוֹיךָ וְלַעֲלֹז בְּשִׁמְ-
 חַתֶּךָ בְּשׂוֹבֵךָ אֵלֵי קִדְמַת גְּעוּרֵיךָ:

ג.

לעמת הר העברים.

שְׁלוֹם לְהַר הָעֵבְרִים
שְׁלוֹם לְהַר מִכְּלֵי-עֵבְרִים
כִּי נֶאֱסַף מִבְּחַר אֲנֹשׁ
וַיְהִי כִּי מִבְּחַר קְבָרִים
אִם לֹא יִדְעָתָהּ שְׂאֵל⁵
יִם-סוּף אֲשֶׁר נִגְזַר גְּזָרִים
וּשְׂאֵל סָנָה וּשְׂאֵל לְהַר
סִינִי יִשְׁיבֶנָּה אֲמָרִים
הַנְּאֻמָּן עַל-מְלָאכֹת
הָאֵל נְהוּא לֹא אִישׁ דְּבָרִים¹⁰
אִם הָאֱלֹהִים עֲזָרִי
עָלַי לְשִׁחַרְךָ גְּדָרִים:

ד.

על חלום אשר חלם והנה הוא עומד בבית המקדש בעת העבודה.

אֱלֹהֵי מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יְדִידוֹת
וְקִרְבָּתֶךָ בְּמִרְאָה לֹא בַחֲדוֹת
הֵבִיאֵנִי חֲלוֹמֵי מִקְדָּשֵׁי אֵל
וְשָׂרְתִי מִלְּאֲכֹזְתֵי הַחֲמָדוֹת
5 וְהַעֲלֵה וּמְנַחֲתָהּ וְנִסְפָּה
וְסָבִיב תִּימְרוֹת עֵשֶׂן פְּבֻדוֹת
וְנִעַמְתִּי בְּשִׁמְעֵי שִׁיר לְיוֹם
בְּסוֹדֵיהֶם לְסֹדֵר הָעֲבֹדוֹת
הַקִּיצוֹתֵי נְעוּדֵי עֲמָךְ אֵל
10 וְהוֹדִיתִי וְלֶךְ נָאָה לְהוֹדוֹת:

ה.

המשורר מעורר את נפשו לשום לדרך פעמיו.

הַתְרַדַּף גְּעוֹרוֹת אַחַר תְּמָשִׁים
וְנִמְיָה לְהִתְעוֹפֵף תְּמָשִׁים
וְתִכְרַח מִעֲבַדַּת הָאֱלֹהִים
וְתִקְסֵף אֵל עֲבַדַּת הָאֲנָשִׁים
5 וְתִדְרֹשׁ אֶת־פְּגִי רַבִּים וְתִטַּשׁ
פְּגִי אֶחָד לְקַל־חֶסֶף דְּרוֹשִׁים

וּתְעַצֵּל לְהַצְטִיר לְדַרְכָּךְ
 וּתְמַכּוּר חֲלֻקָּךְ בְּגִזִיד עַדְשִׁים
 הֲלֹא אָמַרְתָּ לָּךְ עוֹד נִפְשָׁךְ הוֹן
 10 וּתְמַאֲתָה תִּבְכֶּר לְחַדְשִׁים
 נָטָה מֵעַל עֲצָתָה אֶל עֲצַת אֵל
 וְסוּר מֵעַל חֲמֻשַׁת הַרְגָּשִׁים
 וְהִתְרַצָּה לְיֹצֵרְךָ בְּיָתֶר
 יְמוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֲצִים וְחֻשִׁים
 15 וְאֵל תִּדְרֹשׁ בְּלֵב וְלֵב רְצוֹנוֹ
 וְאֵל תִּלְדָּךְ לָךְ לְקִרְאֵת נְחֻשִׁים
 הִיָּה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ עַז כְּנֶמֶר
 וְקַל כְּצָבִי וְגִבּוֹר כְּפִלְיִשִׁים
 וְאֵל יִמּוֹט בְּלֵב יָמִים לְבָבְךָ
 20 וְהָרִים תִּתְחַזֶּה מְטִים וּמְשִׁים
 וּמְלָחִים יְדִיהֶם כְּמִלְחִים
 וְחֻקֵּי הַתְּרָשִׁים מִחֲרִישִׁים
 שְׂמֵחִים הַלְכִים נִכַח פְּגִיָּהֶם
 וְשָׂבִים אֶל-אֲחֵרֵיהֶם וּבְשִׁים
 25 וְאֶקְנֹגֹם לְפָנֶיךָ לְמָנוֹם
 וְאִין מְבָרַח לָּךְ כִּי אִם יְקוּשִׁים
 וְיִמּוֹטוּ וְיִנּוֹטוּ קָלְעִים
 וְיִנּוֹעוּ וְיִזּוּעוּ קָרְשִׁים
 וְיִד רִיחַ מִצְחָקֶת בְּמִים
 30 כְּנִשְׂאֵי הַעֲמָרִים בְּדִישִׁים

ופעם מעשה מהם גרנות
 ופעם מעשה מהם גדישים
 בעת התגברם דמו אריות
 ועת החלשם דמו נחשים
 וראשונים דלקום אחרונים ³⁵
 כצפענים ואין להם לחשים
 וצי אדיר כקט ופל באדיר
 והתרון והגם נחלשים
 והתבה והמיה נבכים
 בתחתים שנים בשלשים ⁴⁰
 ומשכי התבלים בתבלים
 ונשים ואנשים נאנשים
 ורוח חבלה מחבליהם
 וקצו הגויות בנפשים
 ואין יתרון לחזק התרנים ⁴⁵
 ואין חמדה לתחבלת ישישים
 ונהשבו לקש תרגי ארזים
 ונהפכו לקנים הברזשים
 ונטל חול בגב הים בתבן
 וברזלי אדנים פחששים ⁵⁰
 ועם ותפללו כל-איש לקדשו
 ואת פנה לקדש הקדשים
 ותזכר מפלאות ים-סוף וירדן
 אשר על-כל-לקבות הם חרושים

55 תִּשְׁבַּח לְמִשְׁבִּיחַ שְׂאוֹן יָם
 בָּעֵת שִׁינְרֵשׁוּ מִיְמֵי רַפְשִׁים
 וְתִזְכְּרֵנּוּ זְכוֹת לַבּוֹת מִמַּאִים
 וְיִזְכְּרֵנּוּ זְכוֹת אַבּוֹת קְדוֹשִׁים
 יְהִדֵּשׁ נִזְרָאוֹתָיו כִּי תַחֲדֵשׁ
 60 לְפָנָיו שׁוֹר מְחֹל מְחֹלִים וּמוֹשִׁים
 וַיֵּשֶׁב הַנְּשֻׁמוֹת לְפָנָיִם
 וַיַּחֲיוּ הַעֲצָמִים הַיְבֹשִׁים
 וַרְנַע יִשְׁתַּקֵּוּ גֵלִים וַיְדַמּוּ
 עֲדָרִים עַל-פְּנֵי אֶרֶץ נְטָשִׁים
 65 וְהַלִּיל כְּבוֹא שֶׁמֶשׁ בְּמַעְלֹת
 צָבָא מְרוֹם וְעָלְיוֹ שֶׁר חֲמֻשִׁים
 כְּבוֹשִׁית מִשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה
 וּכְתֻבֹת בְּמַלְאָת גְּבוּשִׁים
 וְכוֹכָבִים בְּלֵב הַיָּם נְבָכִים
 70 כְּגָרִים מִמְּעוֹנֵיהֶם גְּרוֹשִׁים
 וְכַדְמוֹתָם בְּעֵלְמָם יַעֲשׂוּ אֹזֶר
 בְּלֵב הַיָּם כְּלֶהְבוֹת וְאִשִּׁים
 פְּנֵי מַיִם וְשָׁמַיִם עַדֵי יָם
 עַדֵי לַיִל מִטְהָרִים לְמוֹשִׁים
 75 וַיִּם דּוֹמָה לְרַקִּיעַ בְּעֵינָו
 שִׁנְיָהֶם אֲזַ שְׁנֵי וַיִּם חֲבוֹשִׁים
 וּבִינּוֹתָם לְכָבִי יָם שְׁלִישִׁי
 כְּשׂוֹא גְלִי שְׁבָחִי הַחֲדָשִׁים:

ו.

תשובת המשורר לאדם שכתב לו תוכחה
על תשוקתו וחפצו ללכת לא"י.

דְּבַרְיָךְ בְּמִזְרַח עֵבֶר רְקִיחִים

וּמִצְוֵי הַרְרֵי הַמִּזְרַח לְקָחִים

וְלֶךְ וּלְבֵית אֲבֹתֶיךָ הַמְדוּת

אֲשֶׁר יֵלְאוּ לְהַשְׁיִיגֵם שְׂבָחִים

5 פְּגַשְׁתַּנִּי בְּמִדְבָּרִים עֲרָבִים

בְּתוֹכָם אֲרָבִים נִשְׂאֵי שְׁלָחִים

דְּבָרִים אֲרָבוּ תוֹכָם דְּבָרִים

וְתוֹךְ יַעֲרַת דְּבִשׁ קוֹצִים בְּסוּחִים

וְאִם כִּי לֹא שְׁלוֹם שְׁלָם יִבְקֶשׁ

10 בְּעוֹדָה מִלְּאָה עוֹרִים וּפְסָחִים

לְמַעַן בֵּית אֱלֹהֵינוּ גִבְקֶשׁ

שְׁלוֹמָהּ אוּ בְּעַד רַעִים וְאֲחִים

וְאִם בְּנֵהוּא כְּדְבַרְיָכֶם רְאוּ חֲטָא

עָלַי כָּל-בְּרָעִים גְּנֵדָה וְשׁוּחִים

15 וְחֲטָא הוֹרִים שְׂכֻנָּה כְּגָרִים

וְקִנְיֵי שֵׁם לְמַחֲיָהֶם צְרִיחִים

וְתַהוּ מַעֲשֵׂה אֲבוֹת הַגִּמְטִים

וּפְגַרְיָהֶם אֵלַי אֲרַצָּה שְׁלוּחִים

וְהָיוּ בְעֵבֹרָה נִאֲנָחִים
וְהָאָרֶץ מְלֵאָה נִאֲלָחִים ²⁰
וְלָרִיק מִזְבַּחוֹת אָבוֹת בְּנוֹיִם
וְלִשְׂוֹא קָרְבֵי שֵׁם הַזְּבָחִים
הַטּוֹב שִׁיְהִיו מֵתִים זְכוּרִים
וְהָאָרוֹן וְהַלְחֹת שְׂבוּחִים
נִשְׁחַר אֶת-מְקוֹם שַׁחַת וְרַמָּה ²⁵
וְנִשְׁש אֶת-מְקוֹר הַיַּי נִצְחִים
הִלְנֵנו נִחְלָה רַק מִקְדָּשֵׁי אֵל
וְאִיךְ נִהְיָה לְהַר קָדְשׁוֹ שְׂבָחִים
הַיֵּשׁ לָנוּ בְּמִזְבֵּחַ אוֹ בְּמַעְרַב
מְקוֹם תְּקוּנָה יְהִי עָלֵינוּ בְּטוֹחִים ³⁰
אֲבָל אֶרֶץ אֲשֶׁר מְלֵאָה שְׁעָרִים
לְנִגְדָם שְׁעָרֵי שַׁחַק פְּתוּחִים
כְּהַר סִינִי וְהַפְּרָמֶל וּבֵית אֵל
וּבְתֵי הַנְּבִיאִים הַשְּׁלוּחִים
וּכְסָאוֹת כְּהֵנִי כִסֵּא אֲדָנִי ³⁵
וּכְסָאוֹת הַמְּלָכִים הַמְּשֻׁחִים
וְלָנוּ גַם לְבָנֵינוּ וְעֵדָה
וְאִם צִיִּים שִׁכְנוּהָ וְאֹחִים
הֲלֹא בֶן נִתְּנָה קֶדֶם לְאָבוֹת
וּבְלָה נִחְלַת קוֹצִים וְחֹחִים ⁴⁰
וְהֵם מִתְּהַלְּכִים אֶרְפָּה וְרַחֲבָה
כְּמִתְהַלֵּךְ בְּפָרְדֵּם בֵּין צִמְחִים

וְהֵם גֵּרִים וְתוֹשָׁבִים וְדֹרָשִׁים
מִקּוֹם קָבֵר וּמְלוֹן שֵׁם כְּאֲרָחִים
וְשֵׁם הַתְּהַלְכוּ לִפְנֵי אֲדֹנָי ⁴⁵
וְלִמְדוּ הַשְּׂבִילִים הַנְּכֹחִים
וְאָמְרוּ בִּי רַפְאִים שֵׁם יְקוּמוּן
וַיֵּצְאוּ שֹׁבְבִים מִחַת כְּרִיחִים
וְכִי שֵׁם תַּעֲלֹזְנָה הַגְּיוֹת
וְתִשְׁכְּנָה נַפְשוֹת לְמַנְחִים ⁵⁰
רֵאָה נָא גַם רֵאָה דִּדְוִי וְהַבֵּן
וְסוֹר מִמּוֹקְשִׁים צָנִים וּפְחִים
וְאַל תִּשְׂאֵף חֲכַמַת יוֹגִית
אֲשֶׁר אֵין לָהּ פְּרִי בִּי אִם פְּרָחִים
וּפְרִיָּהּ בִּי אֲדַמָּה לֹא רְקוּעָה ⁵⁵
וְכִי לֹא אֶהְיֶה שֹׁמֵק מִתּוֹחִים
וְאֵין רֵאשִׁית לְכָל-מַעֲשֵׂה כְּרֵאשִׁית
וְאֵין אַחֲרִית לַחֲדוּשׁ הַיְּרֵחִים
שִׁמְעֵ דְבָרַי נְבוֹנִיָּה נְבָכִים
בְּנוּיִם עַל-יְסוֹד תְּהִי וּמִיחִים ⁶⁰
וְתִשׁוּב לָךְ בְּלֵב רִיגָם וְנַעוֹר
וּפֶה מְלֹא כְּרַב שִׁינִים וְשִׁיחִים
וְלִמְהֵרָה אֲבַקֶּשׁ-שְׁלִי אֲרָחוֹת
עַקְלָקְלוֹת וְאַעֲזוּב אִם אֲרָחִים:

בתחלת מסעו לא"י.

יום נכספה נפשי לבית הנער
ויאחזני לנדרים רעד
סבב נדל-עצה עלילות לנדר
ואמצאה לשמו קלבי סער
5 על-כן אני משתחוה אליו בכל-
מסע ואדנו עלי כל-צעד:

ה.

בהיות בדרך ירושלימה.

קריה למלך רב מפאתי מערב	רפה נוף משוש תבל לך נכספה נפשי
כי אנקרה קדם ונגוף אשר חרב	המון רחמי נקמר קבוצך אשר גלה
פנפי נשרים עד עפרך ויהערב	5 ומי-ותגני על- אנזה קדמתי

יְרֵשֶׁתֶיךָ וְאִם מִלֶּכֶךְ אֵין בָּךְ וְאִם בְּמִקּוֹם
צָרִי גִלְעָדָךְ נָחֵשׁ שָׂרָף וְגַם עֲקָרֵב

וְהִלֵּא אֶת־אֲבִיךָ אַחֲזֵן וְאַשְׁקֶם
וְטַעַם רִגְבִיךָ לְפִי מִדְּבַשׁ יַעֲרֹב: 10

מ.

על הים.

אֱלֹהֵי אֵל תִּשְׁבֵּר מִשְׁבְּרֵי־יָם
וְאֶל־תֵּאֱמַר לְצִוְלוֹת יָם חֲרָבִי
עַדִּי אֹדֶה חֲסִדֶיךָ וְאֹדֶה
לְגַלִּי יָם וְרוּחַ מַעֲרָבִי
יִקְרְבוּ מְקוֹם עַל אֲהַבְתֶּךָ ⁵
וּמַעְלֵי יְסוּרֹן עַל־עַרְבִי
וְאִיךָ לֹא יִתְמוּ לִי מִשְׁאֲלוֹתַי
וּבָךְ אֲבַטַח וְאַתָּה הוּא עַרְבִי:

על הים.

הָבָא מְבוּלָה וְשֵׁם תְּבַל תִּרְבֶּה
וְאֵין לְרֵאוֹת פְּנֵי אֶרֶץ תִּרְבֶּה
וְאֵין אָדָם וְאֵין חַיָּה וְאֵין עוֹף
הַסֶּף הַכֵּל וְשָׂכְנוּ מֵעַצְבָּה
וּבְרֵאוֹת הַיָּם וְשׁוֹחָה לִי מְנוּחָה ⁵
וְאֶרֶץ הָעֶרְבָה לִי עֶרְבָה
וְאֲשֻׁנִים לְכָל-עֶבֶר וְאֵין כֵּל
אֶבֶל מִיָּם וְשָׁמַיִם וְתִבְה
וְלוֹוִתָן בְּהִרְתִּיחוּ מְצוּלָה
וְאֶחְשֵׁב כִּי תְהוֹם וְחֹשֵׁב לְשִׁיבָה ¹⁰
וְלֵב הַיָּם יִכְחַשׁ בְּאָנְיָהּ
כִּי אֵלֹהֵי הַיָּם בְּיַד הַיָּם גְּנָבָה
וְיָם וְזַעַף וְנִפְשֵׁי תַעֲלוּ כִּי
אֵלֵי מִקְדָּשׁ אֱלֹהֵיךָ קָרְבָה:

יא.

על הים.

לָךְ נִפְשֵׁי בְּטוֹחָהּ אוֹ תַרְדְּהָ
לָךְ מִשְׁתַּחֲוֶה תָמִיד וּמוֹדָה
בָּךְ אֲשֶׁמַח בְּיוֹם אֲנֵעַ וְאֶגִּיד
וְלָךְ אֹדָה בְּכָל-נִיעָה וְנִינְדָה
5 וּבְכָרֶשׁ הַסְּפִינָה לְעֵבֹד בִּי
בְנַפְשִׁים בְּכַנְפֵי הַחֲסִידָה
וְעַת תַּהֲם תַּהֲוֶם תַּחֲתֵי וְתַנְהֵם
כְּאֵלוֹ מְקַרְבֵי הוּא לְמֹדָה
וְתַרְתִּים כְּסִיר אֶת-הַמְּצִילָה
10 וַיִּם תִּשִׁים כְּמַרְקָחָה יְקוֹדָה
וְצִים כְּתִים כְּבוֹאֵם יִם פְּלִשְׁתִּים
וְהַחֲתִים נְחַתִּים בְּמַעֲוֹדָה
וְהַחֲיוֹת בְּהַדְפָּם לְאַנְיֹת
וְתַנְיִנִים מְצַפִּים לְסַעֲוֹדָה
15 וְעַת צָרָה כְּמַבְקִירָה וּבְנִים
עַדִּי מִשְׁבֵּר וְאֵין בֶּטֶח לְלֹדָה
וְאֵלוֹ אֶחָסֵר מֵאֶבֶל וּמִשְׁתַּמָּה
נְעִים שְׂמֵךְ בְּפִי אֲשִׁים לְצִידָה

וְלֹא אֲדַאגְ עָלַי קִנְיָן וּבְנִיָּן
 20 וְלֹא עַל-הוֹן וְלֹא עַל-כָּל-אֲבֹדָה
 עַד-יִכִּי אֲמַשֶּׁה יוֹצֵאת חֲלָצִי
 אַחֲזוֹת נַפְשִׁי וְהִיא לִי רַק יְחִידָה
 וְאֲשַׁכַּח אֶת-בְּנָהּ פֶּלַח כְּבֹדִי
 וְאִין לִי בַלְעָדִי זָכְרוֹ לַחִידָה
 25 פָּרִי מַעֵי וְיֹלֵד שְׁעֵשׂוּעֵי
 וְאִיף יִשְׁכַּח יְהוָה אֶת-יְהוָה
 וְנִקַּל זֹאת לְנֶגַד אֲהַבְתִּיךָ
 עַד־י אָבוֹא שְׁעָרֶיךָ בְּתוֹכָהּ
 וְאֲגִיד שֵׁם וְאֶחְשַׁב אֶת-לִבִּי
 30 עָלַי מִזְבִּיחֶךָ עוֹלָה עֲקוּדָה
 וְאֲמַן אֶת-קְבוּרָתִי בְּאַרְצֶךָ
 לְמַעַן תִּתְּנֶה-לִּי שֵׁם לְעַדָּה:

יב.

על הים.

(«לעמֵת רוּחַ מְעֻרְבִית»)

זֶה רוּחֶךָ צַד מְעַרְבֵי דְקוּיִחַ
 הַנֶּרְדֵּי בְּקִנְפוֹי וְהַתְּפוּיִם
 מֵאֲנַצְרוֹת הַרְקָלִים מוֹצֵאֶיךָ
 כִּי אִינְךָ מֵאֲנַצְרוֹת הַרִיחַ

5 בְּנַפְסֵי דְרוֹר תְּנִיחַ וְתִקְרָא לִי דְרוֹר
 וּבְמַר-דְּרוֹר מִן הַצָּרוֹר לְקוּיָם
 מִה-נִּכְסְפוּ לָךְ עִם אֲשֶׁר בְּגִלְלָךְ
 דָּקְבוּ בְּגַב הַיָּם עָלַי נִכְלֹחַ
 אֶל-נֵא תִרְפָּה יְדָךְ מִן הָאֲנִי
 10 כִּי יִחַדָּה הַיּוֹם וְכִי יִפּוּחַ
 וְרַקַּע תַּהוֹם וְכִרַע לִבְבִי וַיְמִים וְנָע
 אֶל הַרְרֵי קֹדֶשׁ וְשֵׁם תְּנִיחַ
 וְיִגְעַר בְּקָדִים הַמְּסַעֵר יָם עֲדֵי
 וְשִׁים לִבְבִי הַיָּם בְּסִיר גִּפּוּחַ
 15 מִה-יַעֲשֶׂה אָסוּר בְּיַד הַצָּרוֹר אֲשֶׁר
 פָּעַם יְהִי עֲצוּר וְעַת שְׁלוּחַ
 אֶךְ סוֹד שְׂאֵלְתִי בְּיַד מְרוֹם וְהוּא
 יוֹצֵר מְרוֹם הַרִים וּבְרָא רוּחַ:

יג.

על הים.

הַצִּיּוֹתַי תְּשׁוּקָתִי לְאֵל חַי
 לְשַׁחַר אֶת-מְקוֹם כְּסֹאוֹת מְשִׁיחִי
 עֲדֵי כִי לֹא נִמְשַׁתְּנִי לְנֶשֶׁק
 בְּנֵי בֵיתִי וְאֶת-רַעֲוֵי וְאֶחָי

5 וְלֹא אֲבָבָה עָלַי פְּרִדָּם נִמְעַתְמוּ
 וְהִשְׁקִיתִיו וְהִצְלִיחוּ צָמְחִי
 וְלֹא אֲזַכֵּר יְהוּדָה וְעִזְרָאֵל
 שְׁגִי פָרְחִי יִקְרַר מִבְּחַר פָּרְחִי
 וְאֶת-יִצְחָק אֲשֶׁר בְּבֶן חֲשַׁבְתִּיו
 10 יִכּוֹל שִׁמְשִׁי וְטוֹב נָרֵשׁ יִרְחִי
 וְכִמְעַט אֲשַׁבְּחָה בֵּית הַתְּפִלָּה
 אֲשֶׁר הָיוּ בְּמִדְרָשָׁיו מְנוּחִי
 וְאֲשַׁבַּח תְּעַנּוּגֵי שִׁבְתִּי
 וְהִדְרַת מוֹעֲדֵי וְכִבוֹד פְּסָחִי
 15 וְאֵתֵן אֶת-כְּבוֹדִי לְאַחֵרִים
 וְאֶעֱזֹב לְפֹסִילִים אֶת-שִׁבְחִי
 הַמִּירוֹתַי בְּצַל שִׁיחִים תְּדַרְבִּי
 וְכִמְשַׁכַּת סִבְבָּה חֶסֶן בְּרִיחִי
 וְנִפְשִׁי שִׁבְעָה רְאִישֵׁי בְּשָׁמִים
 20 וְרִיחַ נִעְצוּץ שִׁמְתִי רִקְחִי
 וְחִדְלִיתִי הַלּוֹךְ עַל-בֶּהָ וְעַל-אֶפֶס
 וְנִתְתִי בְּלֵב יָמִים אֲרָחִי
 עָדִי אֲמַצָּא הַדּוֹם רִגְלֵי אֱלֹהֵי
 וְשָׁמָּה אֲשַׁבְּחָה נִפְשִׁי וְשִׁיחִי
 25 וְאֶסְתַּוֵּפֵף בְּהַר גְּדִישׁוֹ וְאֶקְבִּיל
 לְפִתְחֵי שַׁעֲרֵי שַׁחַק פִּתְחֵי
 וְאֶפְרִיחַ בְּמֵי יִרְדֵּן נִכְדִי
 וְאֶשְׁלִיחַ בְּשַׁלַּח שְׁלִחֵי

אֲדַנִּי לִי וְאֵיךְ אִירָא וְאֶפְחַד
וּמִלֶּאכֶּה רַחֲמָיו נִשְׂא שְׁלָחִי ³⁰
אֶחְלַל אֶת-שְׁמוֹ מִדֵּי חַיּוֹתַי
וְאוֹדְנֵנוּ עַדִּי נֹצֵחַ נֹצְחֵי:

י.ד.

על הים.

אֲמַר בְּלֵב יָמִים לְלֵב רִגְוֹ
תָּרַד מְאֹד כִּי נִשְׂאוּ דַכְּוִים
אִם תִּאֲמַן בְּאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה
הַיָּם וְעַד נֹצֵחַ שְׁמוֹ כָּיִם
אֵל יִחְרִידֶה יָם בְּשׂוֹא גִלְוֵי ⁵
כִּי עֲמָהּ הַשָּׁם גְּבוּל לָיִם:

טו.

על הים.

אֲצַעֵק בְּלֵב נַמִּם וּפִיךְ בְּרַבִּים
לֹאֵל וְחִלְחֵלָה בְּכָל-מִתְנַגִּים
יּוֹם תִּשְׁשִׂי מְשׁוֹמַתְמָהִים לַתְּהוֹם
גַּם תִּבְלִים לֹא יִמְצְאוּ יָדִים

5 אֵיךְ לֹא אָהוּ בֶן וְאֲנִי עַל-גַּב אֲנִי
תָּלוּי בְּבֵין מַיִם וּבֵין שָׁמַיִם
אָחוּג וְאֲנוּעַ וְנִקְלָה זֹאת עָדִי
אָחוּג בְּתוֹכֵי יְרוּשָׁלַיִם:

טו.

על הים.

קָרְאוּ עָלַי בְּנוֹת וּמִשְׁפָּחוֹת
שְׁלוֹם וְעַל-אֲחֵים וְעַל-אָחוֹת
מֵאֵת אֲסִיר תִּקְוָה אֲשֶׁר גִּנְנָה
לַיָּם וְשֵׁם רוּחוֹ בְּיַד רוּחוֹת
5 דְּחֹוּי בְּיַד מַעֲרָב לֵיד מִזְרָח
זֶה יַעֲבֹד לְגַחוֹת וְזֶה לְדַחוֹת
בֵּינוּ וּבֵין מִוֶּת בְּפִשֶׁע אֵיךְ
בֵּינוּ וּבֵינוּ מַעֲבָה לִוְחוֹת
קְבוּר בְּחַיִּו בְּאֶרֶז עֵץ לֹא
10 קָרַקַע וְלֹא אֲרִבַּע וְלֹא פָחוֹת
יּוֹשֵׁב וְאֵין לַעֲמֵד עָלַי רְגָלִיו
שֹׁבֵב וְאֵין רְגָלִיו מְשַׁלְּחוֹת
חֹזֵקָה וְיִרְאָה מִפְּנֵי גֹזִים
גַּם מִפְּנֵי לִסְטִים וּמְרוּחוֹת

15 חֶבֶל וּמִלַּח פֶּלֶל-בְּנֵי פִרְחָח
 הֵם הַסְּגָנִים שֵׁם וְהַפְּחֹת
 לֹא לַחֲכָמִים שֵׁם וְגַם לֹא חֵן
 לַיָּדָעִים רַק יָדָעִים לַשְּׁחֹת
 וְתַעֲצָבוֹ רִנֵּעַ לְזֹאת סָנִי
 20 אֵיךְ יַעֲלוּ הַלֵּב וְהַשְּׁחֹת
 עַד אֲשַׁפְּקָה נַפְשִׁי בְּחִיק הָאֵל
 נִבַּח מְקוֹם אֲרוֹן וּמִזְבְּחֹת
 אֲנַמַּל לְאֵל גַּמַּל לַחֲזִיבִים
 מִזְבֹּת בְּטוֹב שִׁירֹת וְתַשְׁבָּחֹת:

יז.

על הים.

בְּמָרוֹם שְׁחָקִים	יַעֲזֵן וּמְקִים
צִדְקוֹ סָרַח	וְעַל-יָם רַחֲקִים
וְאִם אֵין כְּמַלְפּוֹ	לֹא לְאִישׁ דְּרָכּוֹ
וְלָרִיק יִמְרָח	שֶׁקֶר גִּסְפוֹ
יִזֶם רֵץ לְעַבֵּר	5 עֲלֶה מִבּוֹר
לְרוּץ אֶנַח	יָם וְשֵׁשׁ כְּגַבּוֹר
דְּרָכּוֹ בְּמִזְקֶשׁ	חֲטָאוֹ עֲקֹשׁ
וְהִגָּה מִזְרַח	וּמַעֲרֵב בְּקֶשׁ

בְּכַחוֹ וְשִׁכְלוֹ
וַיִּסַּע וַיֵּאָרַח
בְּנַפְשׁוֹ תַרְדֵּה
קוֹל מַר יִצְרָח
מִרוֹחֵהָ
נִיף אֲבָרַח:

בְּרוּיִן גְּלָגְלִים
עַל־פְּנֵי הַיָּם
וַיִּחְמְרוּ מִיָּמִו
וַנְּשֹׂאוּ דָבָרִים
וְקוֹל יִצְרִית
לְהַמּוֹן קִשְׁיִם
וַנְּחַלְקוּ אִפְיָקִים
וְהָרִים חֲצִיִּם
יִרְדֶּה וְעֹלָה
לְחַבְלִים אִים
אֲקוּהָ לַמַּמְשָׁה
אֲהַרֵן וּמִרְיָם
וְאִירָא עוֹנֵי
יְהִיו טָרַח:

וְקוֹדִים יִסְצִי
רוּחַ קִצְפוֹ

יָדַע פִּי לֹא
יַעֲמִיד דְּגָלוֹ ¹⁰
אֲזִי שָׁב וְהוֹדָה
וּמִרַב עֲבוּדָה
אָנָּה אֵלֶיךָ
וְאָנָּה מִפֶּ־

הָמוֹ גְּלִים ¹⁵
וְעֲבִים וְקִלִּים
קִדְרוֹ שְׁמוֹ
וְעָלוֹ תְהוֹמוֹ
וְסִיר יִרְתִּים
וְאִין מִשְׁבִּית ²⁰
וְרַפּוֹ חֲזָקִים
חֲצִים עֲמָקִים
וְהֵאֲנִי חוֹלָה
וְעִין תִּלָּה
וְלִבִּי מַחְשָׁה ²⁵
בְּעַל־יַד מִשָּׁה
אֲקַרָּא אֲדָנִי
פֶן תַּחֲנוּנִי

וְיָם מִתְרַצֵּי
אֲרָזִים וְיִסְיָ ³⁰

וְנִבְהַל סָרְגָם	שָׁחָה קָרְגָם
לְפָרֵשׁ בְּנִפְיֹי	וְנִלְאָה תָרְגָם
וְלֹב מִתְנַאֲשׁ	יִרְמַח בְּלִי אֵשׁ
בְּמִשׁוֹמֵ מְנִיפְיֹי	בְּעֵת הַתְּבַאֲשׁ
וְנִרְפִים סִבְלְיֹי	³⁵ בְּלִים מִשְׁלְיֹי
וְעֹרִים צִפְיֹי	וּבְעֵרִים חִבְלְיֹי
יִתְעַתֵּעַ וְיִהְפֹד	וְהֶאֱנִי קִשְׁבֹד
שִׁבְגִי כִתְפְיֹי	בְּלִי הוֹן וּמְכֹד
בְּעַד יָם אֵימָן	וְזֵה לְיִיתָן
לְמִשְׁתַּה אֲסָפְיֹי	⁴⁰ וְקֹדֵישׁ כְּחֵתָן
תִּתְאַהֵב לְכַנּוּם	וְיַד אֲכַנְנוּם
וְאָפֶס מִבְּרַח:	וְאָבֵד מְנוּם

נִגְדָה אֲדָנִי	יָלִו עֵינֵי
יְשִׁי אֲשִׁיבָה	וְאֶת-מַחְנוֹנֵי
וְאֲרַגְזוּ מַחְמֵי	⁴⁵ אֲחֶכֶד לְעַמִּי
לָהּ אֲקַרִיבָה	וְקוֹל בֶּן-אֲמִתִּי
אֲשֶׁר לֹא יִסּוּף	בְּזִקְרֵי יָם-סוּף
שִׁיר אִימִיבָה	עֶרֶב וְקִסּוּף
בָּם אֲתַעֲדֵן	וְנִרְאוֹת יִרְדֵן
לֵב אֲרַחִיבָה	⁵⁰ וְקִמּוּ בְעֵדָן
וְהִפְדֵּי לְעֵזְרָה	לְמַטְמִיק מְרָה
וְיֹם מִי קָרִיבָה	יֹם אַף וְעֵבְרָה

לאל שמים	והעינים
עזים נתיבה	נותן במים
מחמתו	חם אדמתו 55
יפון קבוח:	ומנשמתו

מבן-אמתו	השיב חמתו
משאול פדה	ואת-גשמתו
לעשות שלומות	ורצו מרומות
ואין קול תרדה	בין התהמות 60
הפך לחמאה	ומימי קנאה
ונסה קפדה	וסרה יראה
למלאך רחמים	ושמעו עגומים
קול הצעדה	מן המרומים
עם קץ במאסר	ככה יבשר 65
עליו כבדה	וניד-צר ומוסר
דמתה אניה	וסערה עניה
מזמור לתודה	תשמע שניה
מאפל ענני	צאי בת-אמוני
עליו זרח:	כי כבוד אדני 70

יח.

במצרים.

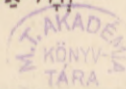
רָאָה עָרִים וְהִתְבּוֹנֵן פְּרוּזוֹת
אֲשֶׁר הָיוּ לְיִשְׂרָאֵל אֲחֻזּוֹת
וְתַן כְּבוֹד לְמִצְרַיִם וְהַקֵּל
פְּעֻמָּיָהּ וְאֵל תִּדְרֹךְ עֲוֹנוֹת
5 בְּחֻצוֹת עֲבָרָה בְּסֵם הַשְּׂכִינָה
לְבַקֵּשׁ דָּם בְּרִית עַל-הַמְּזוּזוֹת
וְעֲמוּד אִישׁ וְעֲמוּדֵי עֲנָנִים
וְעֵינֵי כָל מִצְפּוֹת בְּסֵם וְחֻזּוֹת
וּמִשָּׁם הִצְבּוּ בְּעַלֵּי בְרִית-אֵל
10 וּפְנֹת עַם-אֲדָנֵי שֵׁם גְּרוּזוֹת :

יט.

נגד המבקשים שיתעכב במצרים.

לְמִצְרַיִם עָלַי כָּל-עִיר תְּהִלָּה
אֲשֶׁר הָיָה דְבַר-אֵל שֵׁם תְּהִלָּה
וְשִׁמָּה נִמְעָה נֶפֶשׁ בְּחֻרָה
וְהָיוּ אֲשַׁבְּלִמְיָה סִגְלָה

5 וְשֵׁם נִזְלְדוּ שְׁלוּחֵי אֵל וְהָיוּ
 שְׁלוּחֵי אֵל כְּבִין חֲתָן וְכֹלָה
 וְשֵׁם יָרַד כְּבוֹד הָאֵל וְהִלָּךְ
 בְּעֵמִיד אֵשׁ וְעָנָן וַחֲתָלָה
 וְשָׁמָּה נַעֲשֶׂה קָרְבָן אֲדָנִי
 10 וְנָתַן דָּם בְּרִית וַיְהִי נֶאֱלָה
 וְשָׁמָּה מַעֲמַד מִשָּׁה לְהַעֲתִיר
 וְאִין מַעֲמַד כְּמוֹ זֶה לְתַפְלָה
 וַיִּשְׂרָאֵל לְמַצְרַיִם וְאֲשׁוּר
 שְׁלִישִׁיָּהּ וּבִינֹתָם מִסְלָה
 15 וּמִזְבַּח לְאֵל הַיָּהּ בְּתוֹכָהּ
 לְרוֹמִים אֶת-שְׁמוֹ עַל-כָּל-תְּהִלָּהּ
 וְהֵאֲתַת וְהִמְפָּתִים וְהַשֵּׁם
 אֲשֶׁר עוֹלָם בְּהוֹד וְזָכְרוּ מִמֶּלֶךְ
 וְגַם מִנְּחָרֵי עֵדֶן וְהִרְיָה
 20 וְטוֹב אֲרָצָהּ בְּגֵן עֵדֶן מִמֶּלֶךְ
 חֲקֻרְנֵיהָ וְכִן-הָיָא אֵדָּ לְבָבִי
 וּמָאן לְמַרְפִּים עַל-גְּקֻלָּהּ
 וְאֲדַע כִּי שְׂכִינָהּ נִמְתָּה שֵׁם
 בְּאַרְחַת לְצֵל אֱלֹהִים וְאֵלָה
 25 וְעַם שְׁלָם וְעִיּוֹן הָיָא בְּאַזְרָח
 וְשֵׁם תּוֹרָה וְשָׁמָּה הַגְּדֻלָּה
 מְקוֹם הַדִּין מְקוֹם הַרְחָמִים שֵׁם
 וְשֵׁם יִחַל אֲנוּשׁ לְשֹׁכֵר פְּעֻלָּהּ

וְהִרְגָהּ לְאֵל הַר נִחְלָתוֹ
וְהִפְרִישׁוּ לְהַקְדִישׁוּ כְחֵלָה ³⁰

וְיָרֵד מִקְדָּשְׁתָּהּ לְכַבֵּל

וּמִצָּרִים

אֲבָל אִישׁ יַעֲלֶה מִכָּל אֲרָצוֹת
אֲלֵיהֶן מַעֲלָה הוּא לֹא מַעֲלָה

וְלָמָּה יִלְעָגוּ עָלַי מְלִיצִים ³⁵

וְלָמָּה אֶהְיֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ

אֲשֶׁר אִם הֵם בְּדַת־אֵל מְאֲמִינִים

אֲדִינְמוּ בְתוֹרַת הַקְּהָלָה

וְאִם לֹא יֵאֲמִינוּ הֵן מְחִיצָה

וְאֵין בִּינִי וּבֵינֵיהֶם נִחְלָה: ⁴⁰

ג.

במדבר מצרים.

צָנַפְנִי זָמַן אֵל מִדְּבַר־נַף

אָמַר לְזָמַן יִטְלַטֵּל עוֹד וַיִּצְנַף

עָדִי כִי אֶחֱזֶה מִדְּבַר יְהוּדָה

וְאָבָא יִרְבְּתִי צַפּוֹן יִפֶּה נַף

וְאֶעֱמֶה שָׁם יִקָּר מִשָּׁם אֱלֹהֵי ⁵

וְאֶלְבֵּשׁ אֶת־פָּאָר הַדָּשׁוּ וְאֶצְנַף:

כא.

אולי בהיותו על נהר נילוס.

וְיִסְסוּף וְהָר חֲרָב	נְטָה בִּי אֵלַי צַעֲן
וְאַל-תֵּל דְּבִיר חֲרָב	וְאַסֵּב אֵלַי שִׁילָה
אַרְוֵן הַבְּרִית עַד-בִּי	וְאַלֶּךְ אֵלַי מִסְעֵי
אֲשֶׁר מִדְּבַשׁ עָרֵב	אֶל-חֶדְקַת עֵפֶר קָבְרוּ
אֲשֶׁר שִׁכְחָה קִנְיָה	5 וְאַרְאָה גֹוֹה נְאֻמָּה
וְשִׁכְנֵנו בְּגֵי עָרֵב	וְנִרְשֵׁנוּ בְּגֵי יוֹנָה
דָּוָה וְנִכְאָבָה	וְעָלִי זֹאת מְאֹד נִפְשֵׁי
בְּקָר לַעֲת עָרֵב	כִּי שָׁב בְּחַטָּאתַי
וְיִכְסוּף לְהָר הַמּוֹר	לִבִּי מְאֹד יִקְלָה
נִפְשׁ בְּתוֹךְ קָרֵב:	10 כְּאֲשֶׁר תֵּאָו לְשִׁבְן

כב.

בהיותו על הנילוס.

אֵלֵהי פִּלְאָף דוֹר דוֹר יִרְחֵשׁ
וּמִסִּי אֵב לְבָנִים לֹא יִבְחֵשׁ
וְזֶה הַיְאֹר לְעַד כִּי דָם תִּפְקְמוּ
כִּלְא לְהֵט וְלֹא קָסֵם וְגִחֵשׁ

5 אֶכֶל שֶׁמֶךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
 וְהַמַּטֵּה אֲשֶׁר-נִהְפָּךְ לְנֹחֵשׁ
 הָיָה עֹזֵר לְעַבְדְּךָ הָאָמִין בְּךָ
 וְלִרְאוֹת אֶת-מְקוֹמוֹת פְּלִאָתְךָ הָשׁ:

כג.

על דרכו ממצרים ארצה ישראל.

הַיּוֹתֵם תְּדַרְיִם	הַיּוֹכְלוּ פְּגָרִים
בְּכַנְפֵי נְשָׂרִים	לְלִבּוֹת קְשָׁרִים
וְכָל-מְאֹוֵיוֹ	לְאִישׁ קִץ בְּחַיּוֹ
בְּמַבְחַר עֲפָרִים	לְגַלְל לְחַיּוֹ
וְדַמְעוֹ בְּמֹרְד	5 יִסְחַד וְחֹרֵד
וְלַתּוֹר עֲבָרִים	לְהַשְׁלִיךְ סָפֵרֵד
וְלִדְרֹךְ בְּצִיּוֹת	וְלִרְכַב אֲנִיּוֹת
וְהַרְרֵי גְמָרִים	מְעַנּוֹת אֲרִיּוֹת
יִבְחַר גְּדָדִים	וְנָעַר בְּדָדִים
וְשָׁכַן חֲרָרִים	10 וְנָטַשׁ תְּדָרִים
זָאבֵי יַעֲרִים	וַיִּמְצְאוּ בְּעֵינָיו
בְּעֵינֵי גְעָרִים	בְּחֵן הַבְּתוּלוֹת
לְיִשְׂרָאֵל וְנִגְנָגִים	וְחָשַׁב יַעֲנִים
שְׂרִיקוֹת עֲדָרִים	וְשִׁאֲנַת כְּפִירִים

בְּמִזְקְדֵי צִלְעָיו	15 וְשֵׁם שֶׁעָשׂוּעָיו
בְּפִלְגֵי יְאֵרִים	וּפְלִגֵי דְמָעָיו
וְנֹרֵד בְּקַעֲזוֹת	וַיַּעַל בְּקַעֲזוֹת
וְשִׁלְמֵם נְדָרִים	לְהַקִּים שְׁבָעוֹת
וַיַּעֲבֹד בְּצַעֲן	וַיִּסַּע וַיִּצְעַן
לְמַבְחַר תְּרָרִים	20 לְאַרְצָן בְּנִגְעַן
חֲלִיפוֹת סִבִּיבָיו	וְתוֹכְחוֹת מְרִיבָיו
כִּלְאֵי אִישׁ דְּבָרִים	וַיִּשְׁמַע וַיִּתְרִישׁ
וְכַמָּה יֹשִׁיבִם	וְכַמָּה יֹרִיבִם
וְהִמָּה שְׁקָרִים	וּמַה־יַּעֲצִיבִם
בְּעֶבְדַת מְלָכִים	25 וְאִיךָ אֲשֶׁרוֹהוּ
עֹבְדַת אֲשֵׁרִים	אֲשֶׁר הוּא כְּעִינָיו
אֲנוּשׁ תָּם וַיִּשָּׂר	הַטּוֹב כִּי יֵאָשֵׁר
בְּיַד הַצְּעִירִים	בְּצַפּוֹר מְקַשָּׁר
וְהַנָּרִים וְחַמִּים	בְּעֶבְדַת פְּלִשְׁתִּים
אֱלֹהִים אֲחֵרִים	30 וְלִבּוֹ מִפְתִּים
וְלַעֲזוֹב רְצוֹן אֵל	לְבַקֵּשׁ רְצוֹנָם
וְלַעֲבֹד יַצּוּרִים	וְלִכְנֹד בְּיֹצֵר
בְּעִינָיו שְׁחֹזְרִים	פָּנֵי הַשְּׁחָרִים
בְּפִי מְפֹרְזִים	וְכֹזֵם מִמֶּתְקִים
וְלַחֲוִץ וְאָמֵל	35 מִיָּנֵעַ וְעַמֵּל
וְקַרְיַת יַעֲרִים	וְנִקְסָף לְכַרְמֵל
בְּקַבְרֵי מְנוּחוֹת	לְבַקֵּשׁ סְלִיחוֹת
אֲשֶׁר שֵׁם קְבָרִים	לְאַרְזוֹן וְלַחֹת

וְאַעֲמֵךְ בְּקִבְרָם	אַצְפֵּה לְעִבְרָם
וְיִצְיֹן נְהָרִים	וְעֵינֵי לְשִׁבְרָם ⁴⁰
חֲרָדִים לְסִינֵי	וּכְל־רְעִיּוֹנֵי
לְהַר הָעֵבְרִים	וּלְבִי וְעֵינֵי
וְדַמַּע אִפְסָה	וְאֵיךְ לֹא אֲבִקָּה
תַּחֲנִית פְּנֵיהֶם	וּמִשָּׁם אֲחַקָּה
וְלַחֹזֶת כְּתָבִים	וְשֵׁם הַכְּרוֹבִים ⁴⁵
וּבְמִקוֹם סְתָרִים	כְּעַד הַרְגָבִים
וְעֵין הַגְּבוּאוֹת	מִקוֹם הַפְּלֹאוֹת
פְּגִיהֶם מְאִירִים	וּבְכָבוֹד צְבֹאוֹת
וְאַצְלוּ אֶקְגֹן	עֲפְרוּ אֶחֱגֹן
כְּעַל הַקְּבָרִים	וְעֲלִיו אֶקְגֹן ⁵⁰
הַיּוֹת מִשְׁכַּבּוֹתֵי	וּסוֹף מִחֲשׁוֹבוֹתֵי
וּבְרִשׁוֹת מְהוֹרִים	בְּקִבְרוֹת אֲבוֹתֵי
וְדַרְשֵׁי מְדִינָה	עָלֵי הַפְּסִיגָה
בְּתוֹכָהּ חֲדָרִים	אֲשֶׁר לְשִׁבְיָהּ
וְיָד אֵל תִּנְיֹפֶךָ	וְחוֹשֵׁי בְעִיפֶךָ ⁵⁵
בְּכַנְפֵי שְׁחָרִים	וּקְשָׁרֵי כְנָפֶךָ
בְּרוּחַ קָלְעִים	לְגַדִּים וְנָעִים
לְאַלְפַּי גְּזָרִים	וְלַבּוֹת קָרְעִים
עוֹנוֹת גְּעוּרִים	וְנֹרָא אֲנִי מִד-
אֲלֹהֵי סַפְרוּרִים	אֲשֶׁר הֵם בְּסַפְרֵי ⁶⁰
יְמֵי הַזְּקִנּוֹת	וְאַף כִּי עוֹנוֹת
דְּשׁוֹת לְבָבִים	תְּלִיפוֹת וּמִתְחַ-

בְּעַד הַמְּשׁוּבָה	וְאִין לִי תְּשׁוּבָה
בְּבִין הַמְּצָרִים	וְאֵנָה אֲנִי-בָא
וְאֲשַׁכַּח אֲשָׁמִי	אֶסְכֵּן בְּעַצְמִי ⁶⁵
בְּיַד חַטָּא מְסוּרִים	וְנִפְשִׁי וְדָמִי
בְּמַרְבֵּה סֶלַח	אֲבָל יֵשׁ בְּטֹמֶה
לְמוֹצֵי־אֵסִירִים	וְחֹל וְכַח
וַיִּזְסַף וַיִּגְרַע	וְאִם דִּן וְנִפְרַע
שִׁפְטָיו וְיִשְׂרָיִם :	עַל־טוֹב וְעַל־רָע ⁷⁰

חידה קמו זאת תענה דעת
ולראש קסיל עולה ונגעת:

(רייה, חבה דמות קבה.)

א. חידה שלוחה אל ר' יהודה בן גיאת.

תבֵּה דְמוֹת קְבֵה מְתַלְעַת
כְּדוֹר עֲגֵלָה לֹא מְרַבֵּעַת
קָנִים שְׁנַיִם נִם שְׁלֹשִׁים בָּהּ
נְאוּמִים כְּמוֹ חוֹתֶם לְמַבְעַת
5 עַד לֹא יָמִי נָח וְיָמִי מִבּוֹל
נִכְרָאת וּבִידֵי אֵל מְבַצֵּעַת
תִּגַּל כְּמוֹ שָׁמֶשׁ וְתִסְתַּר
תְּזַרְחָה עֵתִים וְשִׁקְעַת
מִגְדֵּל עָלַי רֹאשָׁה לְתַלְפִּיזוֹת
10 תְּלוּל כְּכֹזֵבֶע אִז כְּמִנְבֵּעַת
לָהּ צִיץ וְנִצָּה כְּתַבְצֵלַת
שָׂרוֹן וְיִחַלֵּק לְאַרְבָּעַת
מְרוֹם לְמַעְלָה רֹאשׁ וּבְמִלְאֲתָהּ
מִשְׁתַּחֲוֶה אֶרֶץ וּכְבֻדָּתָהּ
15 זְמֵרַת מְלָכִים עַל-יְדֵי רָצִים
מַעִיר לְעִיר סָעָה וְנִסְעַת

דומה לעיר חומה כמו תרצה
יפה באין יוצאת ומגרעת
השכנים תוכה ערומים לא
יתבשו בשת בני דעת ²⁰

מתחבקים בחשקים הגוף
לגוף להתענג ולגעת
בדמות פגנים אדמו עצם
צבע בלי שני ותולעת
מזון לכל בהם ובידיהם ²⁵

רפאות גויה המנגעת
צורות באפס יד מפתחות
על-קיר פטורי ציץ ומקלעת
התנתלו אותה בהתנחל
בת הצבי חמון ומיפעת ³⁰

יתמרו הסבאים בה על-
כוסם ונפשותם משעשעת
כוס מתנובות הנמורה בה
נפש לכל-נפש מינעת
תורק בפי מזרק וכברק ³⁵

תאור ואור שחר מבלעת
נקראת לעמת היגונים כי
תשקוט שאונייהם ורעת
בה לחלו מרפא ויש גסה
מיד שאול פדה ופדעת ⁴⁰

זמרה שאו לה לזמורה על-
מצח זמן שימה ונקבעת
ותנו בנפן כל-עצי-עדן
בפך ועץ חיים ועץ דעת
45 חיו אחי אשבל ועקרו כל
עת לעקר נטע ולטעת
ויהי כטוב לבם ועל-תרצה
התעצו עצה מבלעת
לאמר בדת מה לעשות בזאת
50 המדרה בנו ופושעת
כי נסגרה לבוא בעיר חומה
להיות בצורה בה ונמנעת
הבה נקוצנה ונשקנה
מי-ראש עלי מריה וקבעת
55 התחברו כלם וסבוה
חברת מרי שטה ושטעת
ויפצעו תלה וחומתה
עד היסוד שמו מגדעת
וישלחו בה יד בלי שלח
60 כי אם בחצי שן ומלתעת
וקאריים הסבאים באו
תובה מבואי עיר מבעת
באו במקמנה ומשמנה
הדשנה נפישם ושבעת

65 הַיְתָה כְּבַכּוֹרָה בְּרֵאשִׁיתָהּ
 עוֹדָה בְּבִסְיָהֶם וּנְבִלָעַת
 חִידָה כְּמוֹ זֹאת תִּשְׁעָה דָעַת
 וְלֵרֹאשׁ כְּסִיל עוֹלָה וּנְנָעַת
 עֲזוֹת בְּפִיָּה וְחִלְקִלְקוֹת
 70 בָּם הִלְקָה לְבוֹת וְקָרַעַת
 תֵּד נְעֻרוֹת הַשִּׁיר בְּהִגִּיעַ
 חֵן חֵן תִּהְיֶי מוֹצֵאת וּפְנֵעַת:
 [אֲשֶׁר]

ב. חידה.

וְיָמָּה מְדוֹר מְסָגֵר מְסַבִּיבוֹ
 וּכְזוֹ הַמֶּזֶן וְכָל-אִישׁ נִהְנֶה בּוֹ
 וְהוּא בְּגִדוֹד מְתַלַּע גַּם מְאָדָּם
 מְחַבֵּר מִמְחִיצוֹת שֶׁבְּקֶרְבוֹ:
 [אֲשֶׁר]

ג. כניל.

הַפּוֹדֵךְ אֶת-הַחִיל וְגַם אֶת-הַרְרֵב
 וְתִמְצָא שֵׁם דְּוִדִי עָלַי עָרְשׁוֹ שֶׁבֶב:
 [אֲשֶׁר]

ד. כניל.

תְּגַה עֵינֶיךָ עָלַי מִזְלַג
וְרֹאשׁ הַר בֶּרֶךְ צְבִי דִלְג
וְאֵל תּוֹסִיף וְאֵל תִּגְרַע
וְתִבֵּן אֶת לְשׁוֹן עֲלֹג:

[אֵלֵּךְ]

ה. כניל.

כָּלִי מְכִיל לְאֵין תִּמְכִּלִּית וְקִצָּה
וְהוּא קָמֵן בְּיַדְךָ תִּאֲחֻזְהוּ
וְרַחֲזֹק מִמֶּךָ לְתַפֵּשׂ אֲשֶׁר-בּוֹ
וְאִם עֵין בְּעֵין תִּתְחַזְהוּ:

[אֵלֵּךְ]

ו. כניל.

לְרֹאשׁ הַשֵּׁם עֲשִׂירִית בָּהּ תִּצְנֶה
וּמְחֻצִית בָּהּ וּמְחֻצִית בָּהּ תִּשְׁנֶה
וּבָהּ תִּקְפֹּל וּמְחֻצִית בָּהּ תִּחְלַק
וּמְחֻצִית בָּהּ בְּעֵט תִּחַק וְתִתְנֶה:

[אֵלֵּךְ]

ג. חרדה.

אֵי־עֶצֶף אֵיהַּ אֶסְגִּיר עֲצַת אֲרִיָּה
בְּטִמּוֹן בְּגוֹ כֶּסֶף צַפְנָתוֹ בְּשֵׁם יוֹסֵף
דְּרוֹשׁ דַּת לְמוֹרֶשֶׁת וְלִסּוֹד כְּנֵה רֶשֶׁת
חֶקֶר פֶּתַח יִשְׁעֵר סִבְל עֲצַת נֶעֱר
ט. תַּגְּוֹן פְּרִי טַעַם תִּפְיִן קָשִׁי זַעַם :
[ḥayyānā ḥayyānā]

ד. כניל.

וְמָה עוֹר אֲשֶׁר עֵינֵי בְּרֹאשׁוֹ
וְבוֹ עֶרְךָ לְכָל־דְּבָרֵי נְשִׂיָּה
אֲשֶׁר יִגַּע יָמֵי חַיָּוֵה לְהַלְבִּישׁ
מְתֵי אֲרִיץ וְהוּא עָרֵם וְעִרְיָה :
[ḥayyānā]

ה. כניל.

אִם רֹאשׁ דְּבָרְךָ אַחֲרִית הַשֵּׁם תִּישׁוּ
דַּע כִּי אֶמֶת תַּעֲזֵן בְּמִאֲמָרֶיךָ
תִּמְצָא יְדִידֵי מַחְמַד נִפְשֵׁי בְּמוֹ
רֵאשִׁית דְּגָגָה וְיִצְהַרְךָ :
[ḥayyānā]

י. כניל.

וְחָקָה עַל-פְּנֵי מַיִם תִּשְׁלַח
וְדָג גָּדוֹל אֲרַמִּי וְעֵלָה לָּךְ:

[אֲרַמִּי]

יא. כניל.

אֲחִיזוֹת נִתְּנֵנוּ לְכַבֹּד יְהוָה
שְׂמֵימֵי הַן וְהָאֶחָת בְּעוֹלָה
וְשִׁבְבַת בְּחִיקוֹ הַבְּעוֹלָה
וְיִשְׁבְּבַת לְעֵדוֹ הַבְּתוֹלָה:

[אֲחִיזוֹ]

יב. כניל.

רֵאשֶׁה שְׂרָבִיט קָצֵר קוֹמָה וְנִקְלָה
וְהוּא בַסְגוֹר וְסָפִיר לֹא יִסְלָה
יִרְקַרְק מִבְּלִי גָּנַע בְּאָדָם
בְּמַדְוָה אֶתְקָה גוֹפּוֹ מְחָלָה

5 פְּנֵי חֶשֶׁק וְלֵב אֲמִיץ כְּעֶשֶׂק
 וְגוֹף חֶשֶׁק אֶכְלוּ עַד לְכֹלֵה
 נְכוֹב הַגּוֹף תִּגְדֹר יִרְדָּה וְחֶמֶשׁ
 מְתִים יִחְלֹשׁ וְגִבּוֹרִים יִסְלֶה
 לְבוֹר יְרוּץ כְּמֵזֶם סִבָּא אֵלַי כּוֹס
 10 וְכִשְׂאֵב אֵלַי מֵעֵין לְמֵלֵא
 כְּפִיו שְׂגִי כְּפִיר אִם הִישְׁכּוּ רֶק
 מְלֹאכְתּוֹ כִּתְּפִצּוּ לֹא יִמְלֵא
 חֶמְשָׁה יוֹעֲצִים וּמְשֻׁרְתִים לוֹ
 כְּאֶדְבָתָם יְמֵי חַיּוֹ וּבִלְה
 15 עֲבַדַת שִׁיר וְתַפְאֶרֶת לְעֹשֶׂה
 פְּנֵי מֶלֶךְ וְשָׁרִים בּוֹ יִחְלֶה
 עֲבַדְתּוֹ לְמִלְחָמָה וְשָׁלוֹם
 מְחִיָּה עַת וְאַחֲרַת מְכֹלֵה :

[ללא]

יג. כגיל.

שְׂמֵאלוֹ אֶתְגָּה פְּדִיּוֹן לְנַפְשִׁי
 וְאִם אֵינָם עָלַי סֶדְרָם כְּתוֹבִים
 אֶכְלֵ לֹא אֶמְכְּרֵנִי בְּחַמְשִׁים
 כְּכֹשִׁים נִמְצְאוּ עִמּוֹ גְּנוּבִים :

יד. כניל.

שְׁלֵשָׁה הֵם אֲמוּנָה מַעֲשִׂיהֶם
קָשִׁי מִצַּח וְהַעֲזוֹת אֲבִיהֶם
בְּשִׁתְּעָצֶם קִטְמָה בֵּין שְׁנֵיהֶם
צְעִירָם בָּא וְהַפְרִיד בֵּין שְׁנֵיהֶם:
[שֵׁשֶׁלְטֵר]

טו. כניל.

בְּלִיעַל וְיָרִיחַ מְדָנִים
וְעַז מִצַּח וְיַפְרִיד בֵּין עֲצוּמִים
לְשׁוֹן צֶדֶק וְיַחְבִּיר הַעֲמִיתִים
וְיַקְבִּיעַ שְׁלוֹמִים בְּיַקוּמִים:
[שֵׁשֶׁלְטֵר]

טז. כניל.

קח מִשְׁמַדּוֹ וְשָׂמִי שְׁתֵּי אוֹתוֹת
אִמַּת לְאִמַּת תְּהִיָּה דוֹמָה

נחַקֵּד אֲשֶׁר גִּשְׁאֵר וְרֵאשִׁיתוֹ
 הָסֵר וּבִתְנֵף תְּהִי שׁוֹמֵה
 5 וְהִפֵּף אֲשֶׁר תִּמְצָא וְשִׁלַּח אֶל
 דּוֹד חֲסֵדָהּ יַגִּיד בְּלִי דוֹמָה
 דּוֹד עַל־שִׁמְךָ נִקְרָא לְהִתְפָּאֵר
 וְכָה יִמִּינוּ בְּזִמְן רָמָה
 שְׁוֹו שְׁמוֹתֵיהֶם וְלֵךְ יִתְרוֹן
 10 עָלָיו כְּעַל־סֹהַר מְאוֹר חֲמָה:

י. כניל.

יָמָה מֵת עַל־פְּנֵי אֶרֶץ מְשֻׁלַּח
 וְעָרוֹם יִקְבְּרוּהוּ הָאֲנָשִׁים
 וַיְחַיֶּה תוֹף קִבְּרָתוֹ וַיֹּלִיד
 יְלָדִים יֵצְאוּ בָלֶם לְבָשִׁים:

[עלעל עלעל]

יח. כניל.

אָמַר מֵה־הוּא אֲשֶׁר יַעַן דְּבָרִים
 בְּלִי לְשׁוֹן וַיֵּשִׁיב סְאֲמָרִים
 וּמְאֲמָרָיו לְמִרְחֹק שְׁמָעִים
 וְנִגְדּוּ בָל־לְשׁוֹנוֹת הֵם קְצָרִים:

[עלעל]

יט. כניל.

וְיָמֵי הַשּׁוֹק אֲשֶׁר תִּפְגֶּה בְּכָל-עַתָּה
אֵלַי פָּנָיו וְתִרְאֶה-בּוֹ דְבָרִים
בְּנִסְעוֹ מִמֶּנּוּ יִפְיֵק רְצוֹנָה
וְלֹא יוֹעִיל בְּשִׁבְתּוֹ בַּחֲדָרִים.
[LXXII]

כ. כניל.

אָמַר-לִי מַה-דְּמוּת בְּתִים לְבָנִים
בְּתוֹךְ קִרְיָה וּבְקִרְקַת סְתוּמָה
וְיִוֹשְׁבֵיהָ כְּעֵין אָדָם אָמוּנִים
בְּמַיִם וְעֵפֶר אֶרֶץ וְחֹמָה:
[LXXIII]

כא. כניל.

וְמָה צְפוּר אֲשֶׁר יִקְיָא שְׁחֹזְרִים
יִשְׁרִים גַּם תְּמִימִים בְּעֶבְרִים
וְהוּא חֲלָשׁ וְהוּא גְבוּר וְהוּא דָל
וְהוּא אֵלִים וְכֶגֶן בְּמַהֲוִירִים

5 והוא לא חי וגם לא מת וְדָמוּ
ישו מִרְפָּא לְמוֹ קָטַב מְרִירִים:
[ḡαα.]

כב. כניל.

וְיָמָה מְלִךְ בְּמִנְבַּעַת אֲדָמָה
וּמְלִבוֹשׁוֹ תְּבַלֵּת חוּר וְרִקְמָה
בְּהַלְוִיכוּ נָבֵה לְבוֹ וְקוֹלוֹ
יַעֲזֹרֵר הַיְשָׁנִים מִתְּנוּמָה:
[ḡαααα.]

כג. כניל.

מִיָּדְעִי בְּמוֹ מַחְצִית שְׁלֹשָׁה
תְּנַלְלוּ אֶת צַפּוֹן הַשֵּׁם בְּחֻקְמָה
דְּעוּ הַשֵּׁם וְאִם הַפְּלִיא סְתָרָיו
לְמַלְכָּה שְׁאֵלוֹ תַעֲזֹר רְאוּמָה:
[אאאא.]

כד. כגיל.

הַפֶּךָ הַשֵּׁם וְתִמְצָא רַב־פְּעָלִים
נְבִיר שְׁקָל וְלוֹ שֵׁם בְּשָׁלְשִׁים:
[אֲלֵא]

כה. כגיל.

וְדִידִים שְׁאָלוּ עַל־שֵׁם עֲמִיתִי
וְרֵאִים אָמְרוּ אִיזוֹ בְּפִיָּהֶם
הַיַּעֲמָדוֹ לְפָנָיו הַנְּפִילִים
וְהוּא פָּרַשׁ מִזְרָה עַל־פְּנֵיהֶם:

כו. כגיל.

אֲחֵר עֲשָׂרָה שִׁים אָבִי חָכֶם
חָרַשׁ וְגַם חָשַׁב לְמַטְהֵדֶן
וְתַנְהָ לָּהּ בֵּית יַעֲקֹב אֲחֵר
מֵאָה וְתִמְצָא סוּד וְתִתְעַדֵּן:
[אֲלֵא]

כו. כגיל.

אֵיךְ נֶעְלַם מִמֶּךָ הַשֵּׁם וְהוּא נִרְאָה
בְּדָם תְּצִי אַחֲרוֹן וְהַפֶּסֶךְ תְּצִי רֵאשׁוֹן:
[י:לחא]

כח. כגיל.

אֲשֶׁרֵי יְדִידִים לְמַדּוֹ דְתַנּוּ
יִתְחַבְּרוּ תָמִיד בְּחִבְרַתְנוּ
אִם יַעֲבֹר זֶר בֵּין שְׁנֵינוּ נִגְזֶרָה
אוֹתוֹ וְנִשׁוּבָה לְקַדְמַתְנוּ:
[אבבבבבבבב]

כט. כגיל.

תְּנֶה אֶת עֵינֶךָ אַחַר יְהוּדָה
וְאֶת-בֵּיתְךָ בְּגֵה אַחַר תְּקוּפָה
גֶרַע מִזֶּה תִמְשָׁה וְתִמְשָׁה
וּמִזֶּה תִסְבִּיר שְׂפָה בְשֵׁפָה:
[אבבבבבבבב]

ל. כניל.

בְּשִׁבְעִים אָב מִשְׁרַת טוֹב תִּשְׁפָּק
וּבֵין אָבִיו וְאִמּוֹ אֵל תִּתְאַסֵּף
וְאִם אֶתָּה תִּתְאַסְּמֵנוּ בְּיַחַד
וְשׁוּבוּן אֵל מְדוּרָנוּ בְּכֶסֶף:
[אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ]

לא. כניל.

הַפֶּן רָכְבוּ וְשִׁים בֵּיתוֹ בְּרֵאשִׁי
וְאֶת־קָרְסוֹ תִּנְהַ מִעַל לְכַפּוֹ:
[אֵלֵינוּ]

לב. כניל.

וְמָה דָקָה וְרָקָה וְחִלְקָה
וְאֵלֶמֶת מְדַבֶּרֶת בְּחִזְקָה
וְהַרְגַת בְּנֵי אָדָם תְּרִישִׁית
וְדָם אֵילִים בְּמֹו פִיהָ מְרִיקָה:
[אֵלֵינוּ]

לג. כניל.

וְמָה מְעֹז בְּלִי שֶׁעַר מְסַגֵּר
בְּמַקְבֵּת וְנִרְזָן לֹא יִסְגֵּר
וְשִׁדְּנִים שֵׁם מְתִי מְסַפֵּר בְּבִתִּים
מְסַגְּרִים וְזֶה מְזֶה לְבַד גָּר:
[אִלְּלִי אֵל מֵאֵל]

לד. כניל.

קָחָה אִשׁ אֶהֱבָה רַבָּה יִתְרָה
וְזֹאת הָאִשׁ עֲרַבִית לֶךָ פִּתְרָה
הַסֵּף פִּתְרָה וְשִׁים בָּהּ קוֹף תַּחֲלָה
יְהִי שִׁמְךָ בְּנֵה הַשֵּׁם מְקַרָּא:

לה. כניל.

רְאִיתֶם דָּג בְּלָעוּ דָּג
וְדָג בְּלָע תַּמְשׁ עֲשָׂרָה
וְקָם לִפְנֵי אָחִי צִידָן
אֲשֶׁר לִפְנֵי אָרֶם קָרָא:
[אִלְּלִי]

לו. כניל.

וְיָמָה פָּרְדָּם גִּמְעוּ הוֹד וְיִקְרַר
אֲשֶׁר נִתְּנִים פְּרֵי עֶרֶב וּבִקְרַר
וּבֹז פֶּלֶג מְלֵא מִים יִפּוּצוּן
לְהִשְׁקֵתוֹ בְּמִתְק אֵין לְחִקְרַר:
[εἰ. u. εἰ. εἰ. u.]

לו. כניל.

אָמַר לְאִישׁ אֲשֶׁר הִפְלִיא שְׂמֵהוּ
הָלֵא דוֹדֵי יִגְלֶה אֶת־סִתְּרֵיוֹ
יִמִּין נָשָׂא וְנִשְׁבַּע בְּאֱלֹהִים
וְאָמַר אֲדָרְאֵי בֶן רֵאשׁ דְּבִרְיוֹ:
[εἰ. εἰ. u.]

לח. כניל.

כִּי תִשְׁאָלוּ מִי תֵּאֲדָב וְאֶעֱנֶה
וְאֶמְרָה מִי־תִתְּנֶה לִי אֶבֶר
הֵם אָמְרוּ לִי מִה־שָּׂמוּ וְאֶעֱנֶה
טוֹרֵי שְׂנִיָּהֶם תִּבְרֹוּ בֹז תִּבְרַר:
[εἰ. εἰ. u.]

לט. כניל.

סָקַל בְּלֶבֶךְ נְתִיב דַּעַת וְנִם
שִׁים לֶבֶךְ לְזֹאת וְהִבִּין מוֹסֵר
אֲתוֹת שְׁמוֹ שְׁלֹשׁ וְתוֹכוֹ נִחְשָׁב
שְׁלֹשׁ הָכִי סָבִיב שְׁמֹנֶה עֶשְׂרִי:

[אז.]

מ. כניל.

וְמֵה-תִּרְאֶה בְּמֵאֲתָיִם שְׁמֶךְ
בְּמֵאֶה יִהְיֶה נִרְאֶה לְכָל-אִישׁ
וְהַמְסַפֵּר תְּהִי הַפֶּךְ וְתִמְצָא
צְבִי חֵן לֹא מְסֻלָּה הוּא בְּנִבְיֹשׁ:

[אז.]

מא. כניל.

שְׁמֹנֶה בְּהִסְרִיף מִחֲמֹשֶׁה
שְׁמוֹ תִמְצָא בְּאוֹתֵיזוֹת שְׁלֹשֶׁה:

[אז.]

מב. כניל.

-----|-----
יעלת החן תשאֵלני
את־מי השק־ פּ בַצְבָאוֹת
ואמר לה אס־לא תדעי
הסודי את־ השיש מאות:
[יטא]

מג. כניל.

ומה־בקה כלי עין ועפעפה
בבקה ישמחו בנים ואבות
ועת תשחק ולא תבקה בעינה
בשחקה תעציב כל־הלכות:
[יטבא]

מד. כניל.

גביר בו שש ואין בו שש ובשש
להדרש לדרשים את־דמותו
וקשד אחריו את . . . ידודו
והתנה תו עלי מצח עמיתו:

מת. כניל.

רביעית מ"ם בראש השם
ומ"ם בפול באחריתו
וחשבון מ"ם ומחצית מ"ם
וששה יפ- תרו אתו:
[464]

מו. כניל.

בראש השם תשנה כף בפולה
ודע כי כף בפולה אחריתו
ותוכו כף בפולה היא ויש בו
חמשים כף ומי ישיג קצתו
5 ואמצעו במחצית כף וגם מ-
עשירית כף תגרע מחציתו:

מו. כניל.

ממחמדי אהבי שוי
האחרית בשמו וראשיתו
יקני מנורה נוספו לו זה
דודי אשר עלי תשוקתו:
[464]

מח. כני"ל

וַיְמַה מֶלֶךְ מְפָרְגִים אֶת-עַדְתּוֹ
נְדִיב הַלֵּב מְקַנֵּא בְאַחֻזּוֹתָיו
וְלֹא יוּכַל אֲכַל שְׂתוֹ לְבַדּוֹ
אֲכַל מְרִיב לְאִישׁ יָבֵא לְבֵיתוֹ:

[ש"לס"ט]

ממ. כני"ל.

קָחָה רֵאשִׁית שְׂמֶךְ גַּם אַחֲרֵיתוֹ
וַמְהֵרָ נָא בְּבִיתְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ
צְלִי אִישׁ אִזּוּ מִבְּשָׁל בְּקֹדֶרֶת
בְּחִיָּדָה אֲנִי אֶתְנֶאֱוֹ רְאוּתוֹ:

[ש"לס"ט]

B

166.

II. 3.

166 II. 3

D î w â n

des

Abû-l-Hasan Jehuda ha-Levi.

Unter Mitwirkung namhafter Gelehrter bearbeitet
und mit einer ausführlichen Einleitung versehen

von

Dr. H. Brody.

Zweiter Band:

Nichtgottesdienstliche Poesie.

(Heft II.)

BERLIN 1902.

Druck von H. Itzkowski, Gips-Str. 9.